

ГРАД БЕОГРАД – ОПШТИНА ЗЕМУН
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА «ДР СИМА МИЛОШЕВИЋ»

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ И РЕАЛИЗАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ «ДР СИМА МИЛОШЕВИЋ»
У РАДНОЈ 2013/2014. ГОДИНИ

СЕПТЕМБАР 2014. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

<i>Уводне напомене</i>	3
<i>I Обим основне делатности</i>	4
<i>II Простор и опрема</i>	4
<i>III Повремени облици рада</i>	5
<i>IV Различити облици рада</i>	5
<i>V Кадровски послови</i>	6
<i>VI Посебни послови и услуге деци и породицама</i>	7
<i>VII Реализација програма васпитно-образовног рада Установе</i>	8
<i>VIII Реализација програма рада стручних сарадника</i>	35
<i>IX Реализација програма превентивно-здравствене заштите</i>	40
<i>X Реализација програма исхране</i>	42
<i>XI Реализација програма социјалне функције</i>	44
<i>XII Одржавање објеката и опреме</i>	45
<i>XIII Финансирање</i>	47
<i>XIV Значајне активности које су реализоване</i>	48
<i>XV Наредни задаци на унапређењу васпитно-образовног рада</i>	49

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У протеклој радној години су у највећој мери остваривани циљеви и задаци предвиђени:

- Годишњим планом рада Установе,
- Предшколским програмом,
- Развојним планом.

Тиме је постигнут напредак у стручном раду, што се одразило и на презентовање стручних радова на стручним скуповима у Републици и Граду и добијање награда и признања на различитим конкурсима.

Квалификациона структура стручних радника је у складу са нормативима и позитивним законским прописима. И поред проширених капацитета, током ове радне године није било могућности за попуњавање упражњених радних места конкурсом, услед чекања Сагласности за пријем запослених Владе РС. Упражњена радна места попуњавана су ангажовањем хонорарних радника.

Програм увођења приправника у посао је током године успешно савладало укупно 7 медицинских сестара – васпитача.

Седнице Управног одбора и Савета родитеља одржаване су редовно по актуелним питањима из њихове надлежности, са одлукама и закључцима који су дали допринос у функционисању Установе. Седнице стручних органа Установе (Васпитно-образовнеће, Стручни актив за развојно планирање и стручни активности радне групе) реализовани су у складу са Годишњим планом рада.

Сарадња са Министарством просвете и Секретаријатом за дечју заштиту одвијала се у складу са њиховим ингеренцијама. У Установи је извршен редовни инспекцијски надзор од стране просветног инспектора, и кроз Записник констатована припремљеност Установе за обављање делатности у радној 2013/14. години.

Сарадња установе са локалном заједницом унапређена је учешћем Градске општине Земун на унапређењу услова за боравак деце и рад запослених.

I ОБИМ ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Васпитно-образовни рад се остваривао у 30 објеката, 6 школских простора и у једној групи у КБЦ Земун.

Грађевински капацитет објеката ПУ «Др Сима Милошевић» током 2013/14. је износио 3800, од чега је 3156 за децу узраста од 3 године до поласка у школу и 644 места за децу јасленог узраста. У односу на број уписане деце грађевински капацитет је искоришћен у просеку 110% у вртићу, а у јаслама 154%. У односу на просечну присутност грађевински капацитет је искоришћен 77% у вртићу, а у јаслицама 95%.

Подаци о просечном месечном обиму делатности

	Бр. васпитних група	Бр. уписане деце	Бр. присутне деце	% присутности у односу на уписаност	% присутности у односу на нормтив
Јасле	64	993	608	61	69
Вртић	143	3467	2413	70	71
ППП на 4 сата	24	596	424	71	68
Деца са сметњама у развоју	-	-	-	-	-
Болничка група	1	10	10	100	100
Укупно:	232	5066	3455	75	77

У односу на претходну годину просечна присутност је повећана са 70% на 77%. Порезализованом Конкурсу за пријем деце у мају, као и у периоду до почетка радне године, а максималним искоришћавањем свих постојећих капацитета, смештено је укупно 1340 деце. Поред наведеног броја примљене деце, исказане потребе за пријем деце у вртић су још за 638 деце и то: 376 узраста до 3 године и 262 узраста од 3 до 5,5 година. Исказане потребе родитеља решаваће се током године у складу са Правилником и расположивим капацитетима Установе.

II ПРОСТОР И ОПРЕМЉЕНОСТ

За побољшање услова за боравак деце и рад запослених, поред текућег и инвестиционог одржавања објеката и опреме и материјала који је уградила техничка служба установе, извршена су и следећа улагања:

- закуп имовине и опреме, из средстава оснивача уложено је 71.542.000,00;
- административни материјал, из средстава установе уложено је 5.249.000,00;
- материјал за образовање и усавршавање, из средстава установе уложено је: 299.000,00;
- материјал за саобраћај, из средстава установе уложено је 2.816.000,00;
- материјал за образовање, културу и спорт, из средстава установе уложено је 2.481.000,00;
- материјал за одржавање хигијене и угоститељство, из средстава оснивача уложено је 88.562,00, а из средстава установе 1.491.000,00;
- машине и опрема (опрема за саобраћај, административна опрема, опрема за образовање, опрема за безбедност, моторна опрема), из средстава установе 4.677.000,00.

III ПОВРЕМЕНИ ОБЛИЦИ РАДА

У радној 2012/13. организовано је зимовање преко Центра дечјих летовалишта Града Београда, при чему је обухваћен следећи број деце и група:

ЗИМОВАЊЕ	Одмаралишта	Бр. група	Бр. деце	Координатори
	Митровацна Тари	37	376	Роговић Јасмина, Радуловић Зорица, Вељковић Лакић Вера, Домузин Савка, Лазић Мирјана, Петковић Јадранка
	Станишинци на Гочу	8	76	Тривновић Миросава
	Рудник	10	103	/
	Букуља	10	97	Вујовић Миодраг
	Укупно	65	652	

Број регресираних деце: 506+18gratis

Број васпитача: 65

Број координатора: 8

ЗИМОВАЊЕ	Одмаралишта	Бр. група	Бр. деце	Координатори
	Митровацна Тари	5	53	Ђорђевић Гордана
	Станишинци на Гочу	4	38	/
	Рудник	3	32	/
	Букуља	6	59	Ристивојевић Татјана
	Укупно	18	182	

Број регресираних деце: 121+6 gratis

Број васпитача: 18

Број координатора: 2

IV РАЗЛИЧИТИ ОБЛИЦИ РАДА

У Установи су током године, у организацији Градског секретаријата за образовање и дечију заштиту, реализовани бесплатни часови енглеског језика за сву децу обухваћену припремним предшколским програмом у целодневном и четворочасовном трајању. Бесплатне часове енглеског језика реализовало је предавача – професора енглеског језика у групама са до 15-оро деце.

ОБЛИК	БРОЈ ОБУХВАЋЕНИХ ВАСПИТНИХ ГРУПА	БР. ДЕЦЕ
Енглески језик	37.5 припремне предшколске целодневне	913
	24 припремне предшколске на 4 сата	601
Укупно:	61.5	1514

Евидентно је задовољство родитеља оваквим начином реализације програма енглеског језика. Део реализованог програма презентован је родитељима у радним јединицама кроз завршне приредбе. Током године у Установи нису организовани часови енглеског језика које родитељи плаћају.

V КАДРОВСКИ ПОСЛОВИ

На реализацији Програма за радну 2013/14. годину било је просечно месечно ангажовано 771,33 радника (на неодређено и одређено време). Од наведеног броја ангажованих радника на боловању преко 30 дана било је просечно 19,77 радника, на породилском одсуству 32,64 и неплаћеном одсуству 3,53 радника. На бази часова рада радило је просечно 712,10 радника, од којих је на боловању до 30 дана било просечно месечно 22,84. Установу је у току године одласком у пензију напустило 14 радника, а 1 радник је преминуо. У радни однос на неодређено време примљена су 25 радника различитих профила. Осим тога, 1 радник је преузет на рад у ПУ, а једном раднику је престао радни однос у ПУ због преласка на рад у другу ПУ.

Подаци о броју радника у радној 2013/2014. години (стање на дан 01.09.2014. године)

Радно место	Рад на неодређено време	Рад на одређено време	Отишли у пензију	Напустили Установу	Остало (неплаћено одсуство)
Директор	1				
Помоћник директора	1				
Сарадник за прев. здравствену заштиту	2+1				
Стручни сарадници	8 (+1)*				
Социјални радник	1				
Сарадник за исхрану	2				
Сарадник за безбедност и здравље на раду	2				
Васпитачи	259	63+13*	5	1	1
Дефектолози	2	1			
Медицинске сестре	119	25+3*	4		3
Медицинске сестре на превентиви	26		1		
Кухињско особље	27	1			
Сервирке	46		1		
Сервирке/спремачице	3				
Спремачице	100	11+1*	1	1	
Правна и рачуноводств. финансијска служба	22	1+1	1		1
Техничка служба	15	1	1		
Транспортни радници	4				
Вешерке	5				
Ложач	1				
Кројач	1				
Укупно:	648	<u>104+17</u>	14	2	5

Напомена:

*1 стручни сарадник помоћник директора

*13 васпитача – члан 187. Закона о раду

*3 медиц. сестре-васпитача – члан 187. Закона о раду

*1 спремачица – члан 187. Закона о раду

VI ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И УСЛУГЕ ДЕЦИ И ПОРОДИЦАМА

Услуге кухиње:	
-централне	3
-приградске производне	2
-дистрибутивне	39
-укупан капацитет obroка по броју уписане деце	4862
просечан број дневних obroка	11520

Током 2013 године у установи су функционисале две централне кухиње, због адаптације кухиње Бубамара која је још у току.

VII РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА УСТАНОВЕ

Општи осврт

Реализација Годишњег плана васпитно-образовног рада се у великој мери одвијала у складу са превиђеном динамиком.

Основни задаци на обезбеђивању и унапређивању квалитета васпитно-образовног рада превасходно су се односили на:

- самовредновање у оквиру свих области рада установе, уважавајући перспективе различитих учесника и тимску анализу васпитне праксе;
- унапређивање индивидуализације васпитно-образовног рада кроз континуирано праћење дечијег развоја и напредовања које је у функцији планирања и евалуације;
- организовање подстицајне социјалне и физичке средине за учење (коришћење отвореног простора, других простора и ресурса у локалној заједници);
- даље развијање тимског приступа у примени искустава са различитих облика стручног усавршавања и у развијању програма и пројеката у јаслицама и вртићима (тематских и истраживачких);
- укључивање родитеља у развијање програма и пројеката на нивоу јаслица и вртића;
- унапређивање услова за квалитетнију инклузију деце из осетљивих група кроз укључивање представника других служби и установа у рад тимова за подршку појединачној деци.

У реализацији приоритетних задатака пошло се од смерница дефинисаних Развојним планом и досадашњих уочених ефеката у његовом остваривању, као и реализованих садржаја у оквиру програма стручног усавршавања.

У циљу унапређења квалитета рада у Установи и израде новог Развојног плана, реализоване су и завршне фазе процеса самовредновања у оквиру свих области рада, укључивањем свих учесника у раду Установе (васпитно, невоспитно особље, родитељи, управни одбор). Извешатај о самовредновању сачињен је као посебан и чини анекс овог Извештаја.

Настављен је рад на примени *Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника* кроз израду интерне бодовне листе стручног усавршавања, документовања и планирања професионалног развоја.

Даље је унапређивана пракса формирања тимова и развијања програма и пројеката на нивоу свих јаслица и вртића. Планирање, праћење и периодична евалуација програма у већини објеката вршена је периодично на нивоу тимова јаслица и вртића, у сарадњи са стручним сарадницима. Готово сваки пројекат је обухватао и посебну област сарадње са породицом, у оквиру које су планиране и реализоване различите активности са родитељима. У нешто мањој мери родитељи су били укључени у сам процес планирања васпитно-образовних садржаја и активности. Посебан значај ових пројеката састоји се у томе што су кроз њихову реализацију остваривани и развојни задаци предвиђени Акционим планом и имплементирана искуства стечена реализацијом различитих облика стручног усавршавања у Установи (превасходно радних група и актива). Сегменти пројеката презентовани су током године у форми актива на нивоу јасала и вртића и на нивоу Установе, као и на стручним разменама организованим ван Установе. Такође, кроз реализацију пројеката, и кроз свакодневни васпитно-образовни рад, унапређиван је и процес праћења и документовања дечијег развоја и напредовања, уз примену готових инструмената и креирања нових за потребе специфичних циљева праћења, као и коришћење прикупљених података за даље развијање програма и индивидуализованог приступа у васпитно-образовном раду.

Током године на нивоу јаслица и вртића функционисали су различити тимови медицинских сестара и васпитача, и то за: заштиту деце од насиља, занемаривања и злостављања; развојно планирање; тимови за пружање подршке деци у инклузији; сарадњу са породицом; естетско уређење простора и други тимови који у функцији развијања програма и пројеката на нивоу јаслица који су проистекли из специфичних потреба праксе појединачних јаслица и вртића (нпр. тим за документовање, за портфолио, сарадњу са вртићем, израду дидактичких средстава, паное, сарадњу са друштвеном средином ...). Посебно је значајан рад тимова који су се бавили осмишљавањем, развијањем и евалуацијом специфичних пројеката јаслица и вртића. Такође, функционисање многих тимова на нивоу радних јединица мотивисано је применом семинара и других облика стручног усавршавања у васпитној пракси.

Тимски приступ васпитној пракси проширен је и истраживачким приступом истој. У неколико јаслица и вртића тимови су се бавили анализом појединих сегмената сопствене праксе (средином за учење, праћењем дечијег развоја и напредовања, индивидуализацијом, инклузијом и сл.), договарали и планирали мере и активности за њено унапређивање, пратили, документовали и даље анализирали промене.

Целодневни облици рада

1. Нега и васпитно-образовни рад са децом до три године

У циљу олакшавања адаптације у свим јаслама реализовано је информисање родитеља о процесу укључивања детета у колектив кроз родитељске састанке и индивидуалне разговоре, као и праћење детета у том процесу. У одређеном броју јаслица процес адаптације одвијао се континуирано током године због сталног укључивања новопримљене деце у колектив, посебно у млађим јасленим групама, што је у одређеној мери представљало тешкоћу у реализацији планираних активности.

У јаслицама су током године осмишљавани, развијани и периодично евалуирани пројекти на нивоу тима медицинских сестара у сарадњи са стручним сарадницима. Током године најзаступљенији пројекти у јаслицама односили су се на развој говора и истраживачке игре и активности. Програми и пројекти који су током године тимски планирани и реализовани на нивоу јаслица су:

- *Развој говора: Игром до циља* (Петар Пан); *Говор деце раног узраста* (Палчић); *Растемо уз причу* (Камичак); *Наша машта ради свашта* (Земунски бисер); *Чаролијино путовање* (Чаролија)
- *Истраживачке игре и активности: Истраживачке игре* (Веверица); *Уочавам, разликујем, спознајем* (Мрвица); *Шарени свет* (Бубамара);
- *Моторички развој: Игра, радост, срећа* (Милица);
- *Сензо-перцептивни развој: Док опажам могу свашта и онда проради машта* (Чворак);
- *Игре на отвореном* (Први корак);
- *Дечије игре некад и сад* (Мали принц);
- *Сарадња са породицом* (Зврк).

Неки од пројеката презентовани су и на стручним сусретима на нивоу Републике, и то:

На XVI СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА у Новом Саду у новембру, 2013. године:

- *Програмирање у јаслицама* - презентација искуства радне групе за програмирање у јаслицама;
- *Могући начини подстицања говорно-језичког развоја у јаслицама* - тим медицинских сестара јасала Милица и стручни сарадници – логопеда и педагог.

На XVII СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА у Врњачкој бањи, у мају 2014. године, презентован јерад:

- *Развој моторике и кретања на узрасту од 18 до 24 месеца кроз сарадњу са породицом* – тим медицинских сестара јасала Милица и стручни сарадник-педагог за физичко.

Селекцију у одабиру радова за XVI СТРУЧНЕ СУСРЕТЕ, су прошли и следећи радови који ће бити презентован у новембру, у Кладову:

- *Игре на отвореном* – тим медицинских сестара јаслица Први корак и педагог;
- *Игра за мене* - тим медицинских сестара јаслица Петар Пан и педагог и дефектолог;
- *Веслам, скачем, трчим, летим* - тим медицинских сестара јаслица Земунски бисер и педагог.

Настављен је и рад на стварању подстицајне социјалне и физичке средине – израђена су бројна средства у највећем броју јаслица, а најчешће: сликовнице, лутке, скривалице, слагалице, уметалке, музички инструменти и сл. Такође, израђивана су средства за потребе пројекта, као и бројни сетови средстава за подстицање реалних аспеката развоја (највише говорног, моторичког и сензо-перцептивног) и вишенаменска дидактичка средства, структурани простори у оквиру радних соба, богаћени кутићи неструктурираним и полуструктурираним материјалом и др. Настављен је рад и на осмишљавању, структурирању и коришћењу и других простора изван радне собе као средине за игру и учење деце (уређивање, оплемењивање и коришћење превасходно дворишта и холова јаслица, уз сарадњу са родитељима), *што представља важан задатак и у наредном периоду*. У том смислу, пример тимског приступа медицинским сестрама и педагога на континуираном анализирању и унапређивању постојеће средине за учење представља пројекат „Игре на отвореном“ јаслица Први корак.

Општи закључак је да је тимски приступ реализацији програма и пројеката допринео унапређивању рада у јаслицама у целини, пре свега кроз настојање да се примени интегрисани и индивидуализовани приступ у подстицању дечијег развоја укључивањем родитеља на садржајнији начин. У извештајима и запажањима медицинских сестара уочени су позитивни ефекти програма у односу на децу, родитеље и медицинске сестре-васпитаче. Праћење дечијег развоја и напредовања, односно праћење конкретних ефеката пројеката у јаслицама у односу на децу, је у највећем броју случајева вршено кроз примену инструмената и анализу садржаја дечијих портфолија. Са друге стране, родитељи су се кроз укључивање у реализацију пројеката упознали са процесом неге и васпитног рада у јаслама, стекли увид у потребе и интересовања деце и имали прилику да добију више информација о напредовању (документовано дечијим портфолијом). Побољшана је комуникација на нивоу медицинска сестра – родитељ, кроз различите начине укључивања родитеља (информисање о програмима и пројектима, давање предлога за активности у вртићу, израда средстава, заједничко праћење дечијег развоја и напредовања, идеје за игре и активности код куће и др.), што је резултирало већим поверењем и сигурношћу у особље и васпитни рад у јаслицама. *Уочено је да је у наредном периоду потребно и даље радити на: развијању различитих стратегија индивидуализације васпитног рада и укључивања родитеља у процес програмирања.*

2. Васпитно-образовни рад са децом од три до пет и по година

И током ове године значајна пажња посвећена је и тимском осмишљавању, развијању, праћењу и евалуацији специфичних програма и пројеката у свим вртићима. Међу њима најзаступљенији су они који се на: унапређивање социјалних односа у вртићу, неговање традиције, подстицање еколошке свести, драмске игре и активности и др. Програми и пројекти који су током године тимски планирани и реализовани на нивоу вртића су:

- *Унапређивање социјалних односа у вртићу: Вртић без насиља (Искрица); С децом око света (Рода, Земунски бисер, Зврк); Путујем по свету – упознајем планету (Мали*

- принци); *Здраво да сте* (Абафи); *Партнерством до подршке у васпитању предшколског детета* (Петар Пан);
- *Неговање традиције и народног стваралаштва у вртићу: Чуvari природе*(Цврчак);*Народна традиција* (Камичак); *Причај ми о благу које није злато – некад и сад* (Флора);
 - *Екологија: Рециклирам* (Пепељуга и Милица); *Екологија*(Бубамара); *Кап воде – кап живота* (Вила Звончица);*Активности у природи* (Мала сирена); *Од сазнања до знања – мама, тата, хоћу да се храним здраво* (Мала сирена); *Фестивал цвећа* (Пчелица Маја);
 - *Саобраћај: Саобраћај некад и сад* (Колибри); *Дете и саобраћај* (Веверица);
 - *Бајке: У свету бајки* (Врапче); *Бајка о рибару и рибици* (Абафи);
 - *Развој говора: Чаробно игралиште, причалиште*(Чаролија); *Благо оном који уме дечији говор да разуме* (Пачја школа);
 - *Математика: Бројим степенице до знања*(Вила Звончица);
 - *Изгубљена четкица*(Чворак);
 - *Игром до науке*(Златни бор);
 - *Мала школа*(ОШ „Б.Радичевић“ и ОШ „Пинки“);
 - *Подршка развоју критичког мишљења код деце на раном узрасту*(Маца).

Као пример тимског рада у програмирању и планирању посебно се истиче пројекат *Развијање предшколског програма на основу особености детета и малих група деце* који већ трећу годину реализује тим васпитача вртића Петар Пан. у координацији руководиоца пројекта Татјане Ристивојевић и истраживача на пројекту Мирјане Марковић. Овогодишња, завршна фаза пројекта реализована је кроз развијање партнерства са породицом.

Општи закључак је да овакав приступ у раду у целини допринео унапређивању васпитне праксе у већини вртића. У извештајима радних јединица садржани су уочени конкретни ефекти реализованих пројеката у односу на децу, родитеље и васпитаче. Праћење дечијег развоја и напредовања, односно праћење конкретних ефеката програма у вртићима у односу на децу, вршено је и кроз примену инструмената и анализу садржаја дечијих портфолиа. Са друге стране, родитељи су имали јаснији увид у живот и рад у вртићу, могућност да се на различите начине укључе у њихово остваривање, квалитетнију размену информација и бољи увид унапредовање деце (документоване дечијим портфолиом) и ефекте васпитно-образовног рада. У већини вртића уочен је и повећан агажман родитеља у реализацији наведених пројеката. Такође, општи закључак васпитача је и да је овакав начин планирања у вртићу допринео и: јачању тимског рада, квалитетнијој сарадњи међу васпитним групама и размени искустава и идеја, као и непосредној имплементацији искустава са различитих облика стручног усавршавања.

Такође, уочена је потреба да се у наредном периоду и даље унапређује примена података добијених праћењем дечијег развоја и напредовања у развијању индивидуализованог приступа, програма и пројеката у вртићима, а посебно снимање и уважавање дечије перспективе у свим фазама васпитно-образовног рада (посматрању, планирању, евалуацији, документовању), као и сврсисходније коришћење ресурса локалне заједнице као средине за учење у оквиру специфичних пројеката и родитеља као партнера у свим његовим фазама.

Неки од пројеката у целини, или њихови сегменти, презентовани су и на стручним сусретима на нивоу Града и Републике. и то:

НА XIX СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА „ВАСПИТАЧИ -ВАСПИТАЧИМА„у Врњачкој бањи у априлу 2014:

- *Стимулација говорно језичког развоја предшколске деце у мешовитим групама* - тим васпитача вртића Вила Звончица, педагог и логопед (презентатори: Мирјана Вујчић, васпитач и Зорица Радуловић, стручни сарадник педагог);

- *Подстицање критичког мишљења код деце*-радна група за примену семинара Развој критичког мишљења на раном узрасту (презентатори: Рељић Бранислава, Данка Вукашиновић, васпитачи и стручни сарадници Јелена Крсмановић и Гордана Ђорђевић);
- *Развијање предшколског програма на основу особености детета и малих група деце*, аутора Мирјане Марковић, у сарадњи са стручним сарадником Татјаном Ристивојевић, руководиоцем пројекта (презентатори: Татјана Ристивојевић, Бранка Клепић и Ана Поп).

На ХИИСТРАЖИВАЧКИМ ДАНИМА ВАСПИТАЧА БЕОГРАДА:

- *Била једном једна планина* – тим васпитачавртића Чворак и стручни сарадник-педагог;
- *Утицај нове литературе на квалитет рада у вртићу* - тим васпитача вртића Петар Пан и стручни сарадник-педагог.

На ДАНИМА ВАСПИТАЧА БЕОГРАДА - Конкурсу за најбоље дидактичко средство васпитачи из наше Установе остварили су запажене резултате:

- Прва награда за дидактичко средство: игра „Моја Србија“, аутори: Бранка Клепић, Мирјана Утвић и Мирјана Петровић, васпитачи, вртић Петар Пан;
- Награда за збирку текстова аутора Александре Ђорђевић, васпитач, вртић Петар Пан.

У Установи се и даље примењују акредитовани програми за које је значајан број васпитача едукован кроз реализацију програма стручног усавршавања из ранијих периода.

У већини вртића настављен је и рад на стварању подстицајне социјалне и физичке средине кроз формирање нових кутака и допуну потојећих новим средствима. Нека од израђених средстава су: различите лутке и друга средства за подстицање драмске игре (позорнице, сценографије, костими и сл), друштвене игре, средства за подстицање развоја говора и почетно описмењавање (слагалице, сликовнице, словарице, збирке различитих текстова и сл.), у мањем броју и: саобраћајна средства, средства од амбалажног материјала, средства за реализацију програма физичког васпитања и др. Посебно значајно било је и укључивање родитеља у акцијама оплемењивања средине за учење у неколико вртића. У нешто мањем броју вртића уређивани су и стављени у функцију сви простори у вртићу за потребе дечије игре и учења. *Наведено представља важан задатак у наредном периоду у свим вртићима.*

Током године настављено је унапређивање програма подршке деци са сметњама у развоју у редовне васпитне групе, а кроз примену Правилника о ближним упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање. У том смислу, остварени су помаци у односу на претходну радну годину кроз укључивање и дефектолога из ОШ „Сирогојно“ у рад инклузивних тимова за подршку појединачној деци и њихову непосредну подршку васпитачима у васпитним групама у раду са децом са сметњама. Детаљан извештај о развијању инклузивне праксе у Установи дат је у деловима који се односе на реализацију програма рада са децом са сметњама у развоју и програма рада инклузивног тима.

3. Реализација Припремног предшколског програма

Припремним предшколским програмом у радној 2013/14. години било је обухваћено 1514 деце, распоређених у 61.5 васпитних група, од којих 24 групе у четворочасовном облику рада. Од укупног броја деце обухваћене припремним предшколским програмом, 124-оро деце је било ромске националности, а 18 са сметњама у развоју. Током године Установа је тежила остваривању потпуног обухвата деце и стварању повољних услова за квалитетно остваривање задатака припремног предшколског програма.

Припремни предшколски програм реализовао се у просторима различите величине и структуре - од наменских до прилагођених простора (који укључују и сале за физичко и

школске просторе). У недостатку сопствених просторних капацитета, услед повећаног обухвата деце целодневним обликом рада, Установа је користила и просторе основних школа (ОШ „Сутјеска“, ОШ „Бранко Пешић“, ОШ „Бранко Радичевић“ -Батајница“, ОШ „Бошко Палковљевић – Пинки“– Батајница; а од ове радне године и просторе ОШ „Михаило Пупин“ – Галеника и ОШ „Сава Шумановић“ - Алтина).

Припремни предшколски програм је реализовало укупно 99 васпитача (75 васпитача у целодневним групама и 24 васпитач у групама у трајању од 4 сата). Васпитачи који реализују Припремни предшколски програм још увек се у већем броју опредељују за рад по Моделу Б.

У реализацији Припремног предшколског програма коришћени су радни листови по препоруци Комисије формиране од чланова стручног тима на почетку радне године. Као помоћ у реализацији Припремног предшколског програма васпитачи су најчешће бирали следеће радне листове: Весели вртић, Јесен-Зима и Пролеће-Лето (Креативни центар); Математика за шестогодишњаке, Свешчица почетница (Драгон); Математика за предшколце, Све до слова – графомоторичке игре и вежбе, Зебра (Дидакта); По лупу па у групу (Атос).

У непосредном васпитно-образовном раду настављен је рад на праћењу дечијег развоја и напредовања уз примену посебно израђених и прилагођених инструмената, а у функцији даљег програмирања и процене остварености задатака Припремног предшколског програма.

У оквиру евалуације Припремног предшколског програма, највећи број васпитача је проценио да су током године њиме дефинисани задаци остварени у целисти. Најчешће се као веома успешно реализовани задаци Припремног предшколског програма процењују: социјализација, већа самосталност, емоционална зрелост, радне и културно-хигијенске навике, концентрација и пажња, али и позитиван став према школи. Са друге стране, одређени број васпитача указује и на извесне тешкоће у реализацији Припремног предшколског програма, превасходно организационо-техничке природе: неадекватан простор у односу на број деце у групама, недостатак дидактичког и потрошног материјала, флукуација васпитача и сл. Реализација Припремног предшколског програма је била процењена је као делимично отежана у раду са децом са сметњама у развоју и децом ромске националности (највише због нередовног похађања и недовољног познавања српског језика, што би се у знатној мери решило увођењем педагошких асистената са познавањем ромског језика).

Реализовани облици и садржаји сарадње са породицом

Реализацијом Припремног предшколског програма обухваћен су и различити уобичајени облици сарадње са породицом (родитељски састанци на тему припреме за полазак у школу, отворена врата, заједничке активности и акције деце и родитеља, свечаности и пригодне манифестације за родитеље и др.). Родитељи су континуирано информисани о свим аспектима реализације Припремног предшколског програма и напредовања деце и укључивани у васпитно-образовне активности. Такође, родитељи су имали могућност да сарађују са члановима стручног тима и кроз рад Саветовалишта за родитеље.

Сарадња са локалном заједницом

Сарадња са локалном заједницом током године обухватала је сарадњу са: основним школама, различитим установама културе – библиотекама, музичком школом „Коста Манојловић“, позориштима за децу, музејима, домовима здравља и др.

Током године континуирано су планирани и реализовани различити облици сарадње са основним школама. Најучесталији су родитељски састанци на тему „Припрема за полазак у школу“ са стручном службом школе и учитељима, присуство школском часу и заједничке активности деце предшколског и школског узраста. Различите прилике коришћене су за дружење школске и предшколске деце, а посебно у периоду Дечије недеље и завршних приредби. Остварене су и бројне посете школским библиотекама и учлањење предшколаца. Интензивнија и садржајнија сарадња остварена је са ОШ „Светозар Милетић“ (спортске

активности); „Мајка Југовић“ (Пролећни карневал); „Митраљета“ (поклон представе ученицима); „Петар Кочић“ (концерт деца-деци, спортски дан); „Бранко Пешић“ и др., као и нижом музичком школом „Коста Манојловић“.

Са основним школама је, према оцени васпитача који су реализовали припремни предшколски програм, остварена добра сарадња која је у највећем броју случајева обострано иницирана.

4. Рад са децом са сметњама у развоју

Рад са децом са сметњама у развоју током године обухватао је искључиво укључивање деце у редовне групе вртића. У Установу је до краја радне године укључено 53 деце са сметњама у развоју, у 19 објеката и 46 васпитних групи, што представља нешто већи обухват у односу на претходну годину. Њиховим укључивањем координирао је Тим за инклузију на нивоу Установе.

Дефектолози на терену једном недељно боравили су у сваком вртићу у ком се налазе деца са сметњама. Они су: реализовали непосредан индивидуализован рад са децом, инструктивни рад са васпитачима, остваривали сарадњу са родитељима, учествовали у припреми групе и васпитача за долазак детета, прикупљању информација о детету, изради педагошких профила, изради, остваривању и евалуацији индивидуализованих планова рада у сарадњи са васпитачима, стручним сарадницима и родитељима.

На нивоу радних јединица настављено је функционисање Тима за инклузију за појединачну децу, и то кроз следеће кораке подршке:

- Прикупљање података о детету од свих чланова тима: родитеља, васпитача, дефектолога и стручних сарадника;
- Израда педагошких профила на основу прикупљених података;
- Анализа података о напредовању детета и на основу њих израда индивидуализованог план рада за дете;
- Свака три месеца радила сетромесечна евалуација индивидуализованих планова рада и израда нових педагошких профила;
- међусобно информисање родитеља (родитељи су добијали примерак педагошког профила).

За највећи број деце израђена су по два педагошка профила и индивидуализована плана подршке, а на основу праћења и посматрања и достављене документације.

Сарадња са породицом:

- реализовани су индивидуални разговори са родитељима;
- родитељи су учествовали у изради педагошких профила (писањем запажања о детету за протекла три месеца чији подаци се уносе у педагошки профил);
- након израђеног педагошког профила, заједнички су прављене даље смернице за рад са дететом и израђиван индивидуализовани план рада;
- сваки родитељ је добио примерак педагошког профила за своје дете;
- на захтев/молбу родитеља остварена је сарадња са дефектолозима других институција који раде са дететом, ради размене информација о напредовању и функционисању детета и усаглашавању захтева за свако појединачно дете.

Сарадња са локалном заједницом:

- *Реализована је сарадња са ОШ „Сава Јовановић Сирогојно“ из Земунa - шест дефектолога из наведене школе, различитих профила, 2 логопеда и 4 олигофренолога укључени су у реализацију процеса инклузије у нашој установи. Непосредан рад у васпитној групи у вртићу реализован је са 28-оро деце. За сву децу родитељи су дали писмену сагласност за рад дефектолога из школе са дететом, за време боравка детета у*

вртићу. Троје деце из Установе родитељи су одводили у школу на третмане који захтевају одређене просторне и дидактичке капацитете које не поседује предшколска установа (нпр. логопедаски третман, Монтесори учионица, мултимедијална учионица, корективне вежбе и игре и сл.).

Пружање подршке у Установи реализовно је кроз следеће кораке: дефектолози из школе долазе по утврђеном распореду у групу; врше опсервацију детета и са васпитачем и дефектологом из вртића разматрају постојећи педагошки профил и индивидуализовани план активности; на основу опсервације и постојеће документације планирају и реализују рад са дететом са сметњама у развоју у оквиру васпитне групе; израђују тромесечни извештај о напредовању детета, чији подаци се користе у изради педагошког профила; по потреби и процени Тима за инклузију укључују се у разговоре са родитељима; размењују информације о детету са васпитачима и другим члановима Тима за инклузију на договореним састанцима.

- *Током године године потписан је Протокол о Сарадњи са ОШ „Радивој Поповић“ из Земуна, са следећим планираним активностима: пружање стручне подршке инклузивним тимовима, пружања стручних услуга у предшколској установи деци са сметњама доласком стручњака из школе, који учествује у изради и извођењу програма подршке; долазак деце у школу на третмане који захтевају одређене просторне и дидактичке капацитете које не поседује предшколска установа.*

Стручно усавршавање:

- *У Установи: реализовани су стручни активности на којима су обрађене следеће теме: Принцип индивидуализације у раду са децом са сметњама у развоју и Аудитивна перцепција.*
- *Ван Установе: два васпитача су ван установе похађала семинар Подршка деци са сметњама у развоју у инклузији у друштво на предшколском и млађем школском узрасту.*
- *Кораци у унапређивању инклузивне праксе у Установи: као подршка васпитачима у остваривању инклузивних програма од посебног значаја било је укључивање појединих вртића (Чаролија и Камичак) у тимско и организовано бављење унапређивањем инклузивне праксе. Васпитачи вртића у сарадњи са стручним сарадником-педагогом и дефектологом бавили су се праћењем, посматрањем, бележењем и планирањем индивидуализованих планова за децу са сметњама, начином међусобног интегрисања и усаглашавања оквирних и дневних планова са индивидуализованим плановима рада за децу са сметњама у развоју. Након евалуације, на основу добијених резултата планиране су даље активности.*
- *Презентовање искустава на стручним сусретима и манифестацијама: на XX СИМПОЗИЈУМУ „ВАСПИТАЧ У 21. ВЕКУ“ у Соко бањи, рад Методологија сарадње дев установе прошао је селекцију и требао да буде презентован; учешће на Змајевим дечијим играма у Новом Саду и на хуманитарној манифестацији на Ушћу, за помоћ деци из вртића у Обреновцу, са кореогарфијом „Не ругај се“ кроз вокалну интерпретацију и корисење знаковног језика.*

Као позитивне ефекте примене инклузивног концепта у васпитно-образовном раду у односу на конкретну децу, васпитачи у највећој мери процењују: бољу социјализацију и интеракцију детета са метњама у развоју са другом децом у групи, прихватање правила понашања и ритма дана у вртићу; боља брига о себи (деца су самосталнија у исхрани и културно-хигијенским навикама); стицање нових вештина и навика, усвајање нових знања; боље разумевање и прихватање детета са сметњом у развоју од стране друге деце у групи; развој говора и пажње. Са друге стране, највеће тешкоће према процени васпитача су: велик број деце у групама; успостављање комуникација са дететом са сметњама; недовољна стручна оспособљеност васпитача о конкретним сметњама и начинима

поступања; недостатак времена за индивидуални рад; отежана сарадња са родитељима; нередовно долажење детета у вртић; недостатак дидактичких средстава за рад са децом са сметњама.

У наредном периоду, према процени Тима, потребно је и даље радити на пружању подршке родитељима деце са тешкоћама у развоју, садржајнијем укључивању у планирање и реализацију програма подстицања развоја, као и јачати размену и сарадњу међу васпитачима група у којима су укључена деца са сметњама у развоју.

5. Рад са децом ромске популације

Васпитно-образовним радом у предшколској установи било је обухваћено 155-оро деце ромске националности, са највећом концентрацијом у објектима „Буамара“, „Зврк“, „Сутјеска“ и „Бранко Пешић“,

Број деце ромске националности по облицима рада: у јаслама 11; у целодневним припремним предшколским групама 7 деце; у осталим целодневним групама 20 деце; у полудневним припремним предшколским групама 117 деце.

Смисао инклузије ромске деце у припремне групе био је боља припрема деце за полазак у школу, као и боља социјализација. Дефектолози на терену такође су били укључивани током године и у праћење укључивања деце ромске националности, као и подршку деци и васпитачима у том процесу. Сарадња са породицом реализована је кроз опште и тематске родитељске састанке, отворена врата, радионице за родитеље, индивидуалне разговоре, рад Саветовалишта за родитеље.

Током године радило се на даљем остваривању и развијању Акционог плана за инклузију деце ромске популације сачињеног као одговор на претходно евидентиране могуће проблеме у раду са децом ове популације, како би се постигла боља социјализација и припремљеност за школу.

Основне тешкоће у раду са ромском децом и даље представљају: нередовно долажење деце у вртић, језичка баријера, почетни ниво знања, тешко укључивање у планиране активности, слабо разумевање и неприхватање правила понашања, недовољна сарадња родитеља, недовољно усвојене културно-хигијенске навике.

У односу на све већи обухват деце из осетљивих група, у циљу превазилажења и предупређивања проблема и потешкоћа у реализацији њихове инклузије неопходан је ангажман нових извршилаца, педагошких асистената. И поред наведених тешкоћа и проблема у појединим вртићима се наводи да су деца прихваћена, адаптирана, укључена у васпитно-образовне активности равноправно са другом децом, а да је сарадња са породицом на задовољавајућем нивоу. Реализација и развијање Акционог плана наставиће се и током наредне радне године.

6. Рад са децом на болничком лечењу

Рад у болничкој групи се одвијао по већ установљеној форми: са децом на пријему, у току адаптације и током опоравка, кроз адекватне садржаје прилагођене свакој фази и сваком појединцу. Приоритет у раду се односио на ментално-хигијенски аспект дечијег развоја, социо-емоционални и васпитно-образовни. Избор садржаја, метода и облика рада у болничкој групи реализован је у складу са бројем деце, дужином боравка и здравственим стањем деце. У раду са децом највише пажње поклањано је ликовном и говорном стваралаштву, како би деца што безболније прошла кроз период проведен у болници. Музика је такође била присутна у раду са децом.

Реализован је Пројекат на тему *Говор дечијег цртежа*. Пројекат је реализован кроз подтеме за сваки месец: „За дечији осмех“, „У друштву сличних и другачијих“, „Отерајмо

страх“, „Нови пријатељи“. У септембру 2013. године пројекат је представљен на *Педијатријским данима Србије* у КБЦ-Земун.

Сарадња са родитељима одвијала се свакодневно кроз индивидуалне разговоре са мајкама пратиљама и за време посета. Реализоване су активности са децом и родитељима, заједничка припрема приредби (за Нову годину, Ускрс, Долазак Пролећа), изложби, радионица. Континуирани рад са новом децом захтевао је праћење сваког детета, прилагођавање новим ситуацијама, примену различитих метода и облика рада и, по потреби, помоћ родитеља (мајке пратиље).

Велики значај придаван је уређивању и оплемењивању простора за боравак деце и амбулантног простора за пријем деце.

Сарадња са друштвеном средином се одвијала за време одређених пригода, празника и манифестација кроз сарадњу са вртићима Цврчак и Вила Звончица у оквиру Дечије недеље и празника, са школама (ОШ „Светозар Милетић“, ОШ „Мајка Југовић“, ОШ „Драган Ерцег“, музичком школом „Коста Манојловић“ из Земунa), са Општином Земун, хуманитарним организацијама и појединцима.

Стручно усавршавање се реализовало кроз Актив болничких група, као и на нивоу Установе. Васпитач болничке групе је у сарадњи са васпитачима вртића „Вила Звончица“ био укључен и у тим за развојно планирање.

Програм увођења приправника у посао

Реализација Програма увођења приправника у посао обухвата рад Стручног актива приправника и ментора и континуирани менторски рад, у складу са Правилником о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника. Такође се инсистирало и на обавезности присуствовања приправника свим презентацијама и активима реализованим током протекле године.

Програм увођења приправника у посао успешно је савладало укупно 7 приправника медицинских сестара васпитача.

Програмом увођења у посао и у наредној години биће обухваћен значајан број васпитача приправника и медицинских сестара – васпитача којима ће бити додељени ментори.

Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања

У складу са Програмом заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања, активности су током године реализоване на нивоу *Установе* и на нивоу *тимова јасала и вртића*.

Тим на нивоу установе (кога чине социјални радник, психолог, педагог, сарадник за превентивну здравствену заштиту, васпитач, медицинска сестра - васпитач), координирао је активностима на примени Посебног протокола.

У јаслама и вртићима наставили су са радом тимови формирану у претходној радној години, који су израђивали и реализовали превентивне програме за своје радне јединице у складу са Програмом заштите деце, Годишњим планом рада, Предшколским програмом и другим актима. Садржаји су усклађени и чине саставни део редовних програма рада и пројеката који се реализују у вртићу, планираним облицима сарадње са родитељима и непосредним окружењем. Путем информативних панова родитељи су редовно информисани активностима које се реализују.

У координацији тимова за заштиту деце од насиља у јаслицама и вртићима су реализоване следеће активности и садржаји, превасходно превентивног карактера:

- Годишњи пројекти на нивоу радних јединица са циљем унапређивања социјалних односа у вртићу: *Вртић без насиља* (Искрица); *С децом око света* (Рода, Земунски бисер, Зврк, Мали принц);
- Радионице у циљу изражавања и препознавања различитих емоција, развијања позитивне слике о себи, прихватања различитости, смањивања предрасуда, права и дужности деце и одраслих која су пренесена и заживела у породицама, доношења, примене и разумевања правила понашања у групи. Неки од реализованих садржаја, тема и активности су: *Здраво да сте*; *Самопоштовање*; *Чувари осмеха*; *Буквар дечјих права*; *С децом око света*; *Животне вредности*; *Недеља лепих речи*; *Дечији благослови*; *Дечији бонтон*; *Правила понашања у групи*; *Огрлице пријатељства*; *Поклон за друга*; *Наш нови пријатељ*; драмске радионице за развијање социјалних вештина (нпр. решавања конфликтних ситуација) и др. Током активности и радионица настао је велики број продуката од којих неки чине садржаје дечјих портфолија;
- Активности у оквиру Дечије недеље;
- Позоришне представе на пригодне теме;
- Састанци радне јединице у циљу размене информација о дешавањима у групи;
- Обележавање Светског дана борбе против насиља;
- Израда едукативног материјала (панои и флајери на теме дечијих права, другарства, ненасилне комуникације; васпитавања без насиља, умеће родитељства, љубави у породици и сл.);
- Родитељски састанци и индивидуални разговори са родитељима;
- Хуманитарне акције у сарадњи са Саветом родитеља (донације за децу из Обреновца, Сигурне куће, Звечанске, Прихватилишта, помоћ оболелој деци, акција „Чеп за хендикеп“ за децу оболелу од церебралне парализе, „Књига за друга“ ...).

Током радне године Тим је поступао у складу са процедуром у четири случаја сумње на насиље, од чега три у оквиру установе и један пријавом одговарајућој институцији.

У наредном периоду потребно је даље радити на развијању превентивних програма и унапређивању организације и промовисања активности са другим образовним установама.

Сарадња са породицом

Током 2013/ 14. године сарадња са породицом се развијала кроз следеће сегменте:

- *Свакодневни контакти са родитељима* (информативни разговори, информације на пану);
- *Отворена врата* - реализована су уједном до два пута месечно у зависности од потреба родитеља конкретне васпитне групе, са циљем размена информација о дечијем развоју и напредовању уз увид у дечије портфолије. Најчешће теме односиле су се на: адаптацију, социјализацију, промене у понашању, проблеми у понашању, исхрану, сан и др.
- *Родитељски састанци* (општи, тематски...) – у просеку су реализована 3 до 4 родитељска састанка годишње са различитим темама. Најчешће теме родитељских састанака односиле су се на адаптацију деце на колектив и припрему деце за полазак у школу. Посебно значајне су били и родитељски састанци који су се односили на упознавање родитеља о пројектима у васпитној групи/вртићу, начинима укључивања у исти, приказивање сегмената пројеката који се реализује на нивоу јаслица / вртића;

- *Непосредно учешће родитеља у раду групе* - израда дидактичких средстава, играчака и костима, прикупљање и израда игровног материјала, припрема прослава, приредби, индивидуално и групно учешће родитеља и других чланова породице у непосредном васпитно-образовном раду (учешће у активностима и играма као посматрачи, партнери или носиоци активности, реализација играоница и радионица за децу и родитеље (у просеку три до четири пута годишње), помоћ при изради костима и учешће у реализацији позоришне представе), укључивања родитеља у реализацију пројекта на нивоу радне јединице;
- „СВИ У АКЦИЈИ“ је облик сарадње када родитељ, деца и васпитачи узимају активну улогу у учењу, а чиме знатно утичу на богаћење слике света деце (вртић „Петар Пан“). На овај начин деца стварају богатију слику света, а родитељи се труде да дају допринос и тако што богате средину потрошним материјалима, дидактичким средствима, док деца усвајају нова знања и стичу нова искуства у интеракцији са другим одраслима. Такође, овом акцијом унапређена је и сарадња са локалном заједницом, изласком деце из оквира зграде вртића и обиласком домаћинстава у близини вртића, одласком у пекару и разговору о процесу производње хлеба, одласком у трговину са белом техником, код зубара ...
- *Акције у сарадњи са Саветом родитеља*: организација хуманитарних акција (прикупљање играчака за децу на болничком лечењу, без родитељског старања, у Свратишту, Сигурној кући, за децу ромске националности, за децу из подручја оштећених поплавама, „Велико срце другарима на дар“, фудбалски хуманитарни меч ...), оплемењивање и уређење простора вртића и дворишта и друге еколошке акције, набавка играчака и опреме за вртић и двориште.

Програм рада Савета родитеља одвијао се у складу са Планом рада Установе за радну 2013/14. годину, путем седница, родитељских састанака, учешћем у Стручном активу за развојно планирање, Тиму за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, учешћем у Акционом Тиму за партнерство. Савет је учествовао и у разматрању Извештаја о раду Установе, Програма рада Установе, Извештаја о организованом зимовању деце, разматрао је питања из области исхране и др. Савет родитеља је такође дао подршку организацији Породичног сајма, а био је иницијатор и неколико донаторских акција. Преко својих представника из Савета родитеља, родитељи су укључени у процес самовредновања и информисани о резултатима истог.

Током године Саветовлиште за родитеље је радило на угодан начин (родитељи су заказивали или долазили директно као и до сада).

У наредном периоду потребно је наставити рад на активном и садржајном укључивању родитеља као партнера у непосредном васпитно-образовном раду, развијању програма и специфичних пројеката у јаслицама/вртићима.

Сарадња са локалном заједницом

Сарадња са локалном заједницом је током протекле године била разноврсна. Установа је била отворена за активности у локалној заједници - деца и васпитачи су се укључивали у живот и активности у окружењу, а такође су се и различите организације и појединци укључивали у активности у Установи. То је у целини допринело квалитетнијем осмишљавању подстицајне социјалне и физичке средине за учење деце, а кроз коришћење различитих простора ван оквира радне собе и вртића.

Неке од реализованих активности у оквиру сарадње са локалном заједницом су:

Са основним школама

Сва приградска насеља имају школе са којима се организују заједничке активности током године, док вртићи у граду имају могућност истовремених активности са више школа. У том смислу, највећу иницијативу за сарадњу са вртићим показале су ОШ „Светозар Милетић“, ОШ „Мајка Југовић“ и ОШ „Горња Варош“. Кроз сарадњу стручних сарадника школа и вртића, васпитача и учитеља реализоване су следеће активности:

- родитељски састанци за родитеље припремних предшколских група;
- присуство деце часовима, заједничке приредбе и прославе празника, заједничка дружења (спортске игре са ОШ „Светозар Милетић“; Пролећни карневал са ОШ „Мајка Југовић“);
- заједничка организација активности са децом и васпитачем из болничке групе и наставника школе „Драган Херцог“ који раде са децом на дужем болничком лечењу;
- коришћење школског простора за реализацију Припремног предшколског програма;
- у одређеном броју вртића и договор око преласка деце из вртића у школу.

Организација заједничких активности вртића у окружењу и других школа:

- са школом за децу оштећеног слуха „Радивој Поповић“ – вртићи Мали принц и Пачја школа;
- са школом за образовање одраслих „Бранко Пешић“ – вртић Колибри;
- са школом за децу са сметњама у развоју „Сава Јовановић Сирогојно“, са којом је потписан и протокол о сарадњи за наредну радну годину;
- са средњом Правно-биротехничком школом – вртић Цврчак, заједничка акција сађења трешњи.

Са музичком школом „Коста Манојловић“:

- деца из вртића централног дела општине једном до два пута месечно у трајању од сат времена присуствовала су јавним часовима и интерним концертима ученика;

Са медијима:

- РТС, Просветни преглед, Студио Б;

Са позориштима (Una Saga Serbica, Бајкамела, Гуливер, Пан театар, Арс Лонга, Пинокио, Дечији културни центар, Позориште из кофера, Иза седам мора, Ђиђино, Аска, Театар Запис, Еверест, Максимус арт, Весела скитница) - деца и родитељима је током године омогућена велика понуда различитих представа, у просеку 2 пута месечно. Селекција представа извршена је на почетку радне године, на основу понуда и пилот представа, од стране Комисије за избор позоришних представа. Чланове комисије чинили су и представници родитеља.

Библиотеком „Свети Сава“ и њеним одељењима у насељима, школским библиотекама (посете и групно учлањење);

Невладином организацијама:

- Пријатељи деце Земун

- планирање и реализација активности током Дечјенедеље;
- ликовни конкурс „Најлепше осликано Ускршње јаје“.

- Мали кувари

у вртићу „Земунски бисер“ у наредној години планиран је серијал под називом „Мали кувари“. У том смеру, реализатори овог удружења су током летњих месеци организовали радионице са родитељима и децом на тему „Здрав живот“, али и уз помоћ куvara који је помагао деци да усвоје кулинарске вештине, аикидо мајстора – који суса децом и родитељима радили вежбе и предавача који су дали основна знања из области здраве хране (зрно пшенице, лековито биље...);

- Црвени крст

- учешће у акцији „Крв живот значи“

ПТТ Србије:

- учешће на конкурс у „Писмо за Деда Мраза“;

МУП – Полицијска станица Земун:

- учешће на ликовном конкурс у „Кад порастем бићу“;
- учешће различитих полицијских јединица (саобраћајна полиција, ватрогасци, водичи паса, коњица) у реализацији васпитно-образовних активности током Дечије недеље у неколико вртића);

Бео-Зоо вртом:

- учешће деце на Дечјем маратону;
- организоване посете;

Општином Земун:

- учешћем на свим организованим манифестацијама (изложба дечијих радова у просторијама општине), учешће на конкурс у за најлепше двориште и помоћ приунапређивању услова боравка деце;

Хуманитарне акције:

- помоћ деци у заводу „Звечанска“, Сигурној кући, Свратишту за децу, деци на болничком лечењу, Дечјем селу у Сремској Каменици; посете Геронтолошком центру Бежанијска коса (посете током Дечије недеље);

Секреатријатом за дечију заштиту:

- Учешће свих вртића у манифестацији Породични сајам на Ушћу;

Заводом за јавно здравље:

- учешће на манифестацији обележавања Светског дана здраве хране;

Сарадња саструковним удружењима: Удружењем стручних сарадника и сарадника предшколских установа Београда и Србије, Удружењем васпитача Београда, Савезом удружења васпитача Србије и Удружењем медицинских сестара предшколских установа Србије:

- учешће на стручним сусретима и конкурсима у организацији струковних удружења;

Филозофским факултетом, високим школама за образовање васпитача и средњим школама за образовање медицинских сестара-васпитача:

- боравак и едукација студената и ученика;
- укључивање професора Филозофског факултета у реализацију пројекта „Развијање основа програма на основу особености детета и групе деце“ вртића Петар Пан;

Музејима:

- Коларчева задужбина, Музеј аутомобила, Стара капетанија, Гардош;

Спортским удружењима:

- ФК Земун;
- ФК Иван Милутинац;

Другим институцијама и организацијама у окружењу:

- Планетаријум, Дечији културни центар, Ватрогасна бригада, Шах клуб, Мадленијанум, Бели двор, Центар за таленте општине Земун, Мину city, културно-уметничка друштва и др.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Стручно усавршавање у радној 2013/14. години реализовано је кроз следеће облике: рад стручних органа Установе (Васпитно-образовног већа и стручних актива), реализација семинара у оквиру Установе и ван ње, учешће васпитача, медицинских сестара и стручних сарадника на стручним скуповима ван Установе, лично стручно усавршавање према интересовањима стручних радника.

Стручно усавршавање планирано Годишњим планом рада је у највећем делу реализовано, чиме је значајан број васпитног особља имао прилику да се упозна са новим темама и садржајима, што је представљало подстицај за увођење иновација у васпитно-образовни рад.

Ова област рада предшколске установе је током године унапређивана и кроз даљу примену Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника, а кроз израду интерне листе бодовања различитих облика стручног усавршавања, документовање и планирање професионалног развоја васпитача и стручних сарадника (професионални порфолији).

Реализација Васпитно-образовног већа на нивоу установе

Током радне године одржане сучетири седнице Васпитно-образовног већа, на којима су разматрани програмски и организациони садржаји. и једна тематска. Две планиране тематске седнице нису реализоване - једна због немогућности реализатора, а друга због поклапања са тематиком семинара.

- *Извештај о раду Установе за 2012/13; Извештај о реализацији Акционог плана за 2012/13; Извештај о самовредновању; Извештај директора за 2012/13. Годишњи план рада Установе за радну 2013/14; Предиколски програм Установе* – реализатори: директор, стручни сарадници и сарадници;

- *Извештај о самовредновању и смернице за Развојни план Установе за период од 2014-2019.* – реализатор: координатор тима за развојно планирање;
- *Разматрање Развојног плана за период 2014.-2019.* -реализатор: координатор тима за развојно планирање;
- *Примена Правилника о сталном стручном усавршавању*- реализатор: стручни сарадник-педагог;
- *Епилепсија и фебрилне конвулзије и њихово хитно збрињавање* –реализатор: Др Влада Симић, Градски завод за хитну медицинску помоћ;
- *Анализа реализације Плана стручног усавршавања у односу на оствареност 44 обавезна сата дефинисаног Правилником о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника (Извештај о обради бодовних листа)* реализатор: стручни сарадник-педагог.

Основно полазиште рада стручних актива био је: *тимски рад, професионализам и вредновање квалитета васпитно-образовног процеса.*

Стручни активи медицинских сестара јаслених група

Стручни актив сестара јаслених група окупио је медицинске сестре - васпитаче у циљу успешније реализације планираних програмских задатака и унапређивања неге и васпитања деце на узрасту до 3 године.

Активи јаслених група реализовани су кроз: сагледавање могућих начина унапређивања васпитне праксе, заједничку размену тимова медицинских сестара и презентације примера добре праксе реализованих на нивоу тимова медицинских сестара. Посебна пажња посвећивана је размени искустава везаних за праћење различитих аспеката дечијег развоја и напредовања, примену добијених података у васпитно-образовном раду, вођење педагошке документације и сарадњу са родитељима у том процесу.

Реализовани су сви планирани тематски активи чијим радом су координирали стручни сарадници:

- *Важност јутарњег вежбања за јаслени узраст*–стручни сарадник за физичко;
- *Могући начини подстицања говорно језичког развоја у јаслицама* - тим медицинских сестара васпитача јаслица Милица са педагог;
- *Сарадња са породицом у функцији подстицања развоја говора* – тим медицинских сестара јаслица Мали принц и педагог;
- *Поврће у песми* - тим јаслица Веверица и педагог за музичко;
- *Истраживање неких могућности примене Монтезори педагогије у нашим јаслицама* - тим медицинских сестара јаслица Зврк и педагог;
- *Подстицајне игре и вежбе за моторику развој деце јасленог узраста* - тим медицинских сестара јаслица Милица и педагог за физичко;
- *Активности на отвореном* –тим медицинских сестара јаслица Први корак и педагог;
- *Музика на трави* - тим мед сестара јаслица Први корак и педагог за музичко.

Праћен је и свакодневни рад у јаслама, пружана стручна помоћ и литература, посебно у оквиру припреме за полагање испита за лиценцу.

Стручни активи васпитача

Стручни активи васпитача узрасних група од 3 - 5, 5 година

Стручни активи васпитача узрасних група од 3 - 5,5 година окупио је васпитаче млађих, средњих, старијих и мешовитих васпитних група око заједничких програмских циљева и задатака, као и размене искустава у развијању појединих тема и пројеката. Полазиште у раду актива био је тимски рад и професионализам. Координацију рада актива вршили су стручни сарадници.

Реализовани су сви планирани тематски активи. Реализација актива васпитача је ван плана проширена и презентацијама одређених тема, пројеката и програма планираних и реализованих током године на нивоу тимова васпитача вртића.

Током године реализовани су следећи активи:

- *Презентација рада радне групе за примену семинара Критичко мишљење на раном узрасту* - радна група за примену искуства са семинара;
- *Спортска гимнастика и партерна гимнастика на предшколском узрасту* - педагог за физичко;
- *Спортске игре на узрасту од 3,5 до 5,5 година* - педагог за физичко;
- *Принцип индивидуализације у раду са децом са сметњама у развоју* - дефектолог - ологофренолог;
- *Стимулација говорно језичког развоја предшколске деце у мешовитим групама* - тим васпитача вртића Вила Звончица и педагог;
- *Такмиарске игре и игре без граница* - педагог за физичко;
- *Фестивал цвећа* –тим васпитача вртића Пчелица Маја и педагог;
- *Аудитивна перцепција* –дефектолог - сурдолог.
- *Модел за породичне игре* –тим вртића Златни бор и педагог;
- *Распевана геометрија* –тим васпитача вртића Врапче и педагог за музичко;
- *Васпитна пракса учења у малим групама* –тим васпитача вртића Петар Пан и педагог;
- *Рециклажа-приказ реализације годишње теме на нивоу тима вртића* –тим вртића Милица и педагог;
- *„Мама, тата хоћу да се храним здраво- приказ подпројекта вртића Мала сирена*, тим васпитача вртића Мала сирена са педагогом и сарадником за превентивно здравствену заштиту и сарадником за исхрану.

Стручни актив припремних предшколских група

Стручни актив припремних предшколских група окупио је васпитаче припремних група у оквиру целодневног и четворочасовног облика рада. На активу су обрађиване теме из Припремног предшколског програма. Посебна пажња посвећена је начинима праћења остварености задатака и развијању индивидуализованог приступа у реализацији Припремног предшколског програма. Радом актива координирали су стручни сарадници.

Реализоване су следеће теме:

- *Модел за породичне игре* –тим вртића Златни бор и педагог;
- *Презентација рада радне групе за примену семинара Критичко мишљење на раном узрасту* - радна група за примену искуства са семинара и стручни сарадници;
- *Спортске игре* - педагог за физичко;

- *Принцип индивидуализације у раду са децом са сметњама у развоју* - дефектолог - олигогренолог;
- *Распевана геометрија* –тим васпитача вртића Врапче и педагог;
- *Стимулација говорно језичког развоја предшколске деце у мешовитим групама* - тим васпитача вртића Вила Звончица и педагог;
- *Такмиарске игре и игре без граница* -педагог за физичко;
- *Васпитна пракса учења у малим групама* -тим васпитача вртића Петар Пан и педагог;
- *Бубамарине еко приче* - приказ реализације годишње теме на нивоу тима вртића - тим васпитача вртића Бубамара;
- *Рециклажа-приказ реализације годишње теме на нивоу тима вртића* –тим вртића Милица и педагог.

Стручни актив приправника и ментора

Стручни актив приправника и ментора организован је као подршка реализацији Програма увођења приправника у посао, у циљу остваривања очекиваних исхода Програма. Приправници су имали обавезу да учествују у раду актива организованих у Установи. Координацију рада актива приправника и ментора вршили су стручни сарадници.

Реализована су четири планирана актива:

- *Упознавање са Програмом увођења приправника у посао* - реализација: стручни сарадници;
- *Мogućност примене података о деци у функцији планирања и евалуације* - реализација: стручни сарадници;
- *Дневно планирање и писана припрема активности за полагање испита за лиценцу*-реализација: стручни сарадници;
- *Законска регулатива и прописи који регулишу предшколско васпитање и образовање* - реализација: стручни сарадник.

Такође, приправници су имали обавезу присуства и свим другим презентацијама и активима реализованим у Установи, којих је у протеклој години било у великом броју.

Стручни актив за развојно планирање

У циљу припреме и израде новог Развојног плана за наредни петогодишњи период, рад Актива проширен је и активностима везаним за процес самовредновања. Тако су примарни глобални задаци Активатом године били: осмишљавање, организација и спровођење самовредновања у оквиру свих седам области рада установе у складу са *Правилником о вредновању квалитета рада образовних установа*, обрада података добијених самовредновањем, њихова квантитативна и квалитативна анализа, и на основу ње израда новог *Развојног плана за период од 2013/14 – 2018/19.*, уз уважавање перспективе свих учесника васпитно-образовног процеса (васпитача, родитеља, стручних сарадника, запослених других структура). На основу Развојног плана израђен је и Акциони план за 2013/14. годину. Стручни актив за развојно планирање је давао смернице и координирао акционим планирањем на нивоу јаслица и вртића, пружао помоћ у њиховој изради, реализацији и евалуацији. План активности из Акционог плана на нивоу Установе чинио је саставни део месечних календара активности установе, а тимови за развојно планирање су на основу тога планирали реализацију активности на нивоу своје радне јединице.

Чланови Актива су континуирано координирали, пратили и документовали реализацију акционих планова. Реализовани су следећи састанци чланова Стручног актива за развојно планирање на нивоу Установе:

- *Квалитативна анализа резултата самовредновања и израда смерница за даљи рад;*
- *Припреме за израду Извештаја о самовредновању;*
- *Израда смерница за Развојни план и израда смерница радним јединицама за дефинисање приоритетних задатака;*
- *Израда Развојног плана установе;*
- *Договор око припреме за реализацију Развојног плана;*
- *Први Акционони план;*
- *Извештај о реализацији Акционог плана Установе за 2013/14.*

Током 2013/14. Реализоване су следеће активности предвиђене Развојним планом:

Област Васпитно-образовни рад:

- Формирање радне групе за Индивидуализацију (Портфолио и програмирање) на нивоу Установе
- Реализација рада радне групе кроз заједничке састанке
- Континуирано праћење, документовање и анализа података о дечијем развоју и напредовању у процесу програмирања

Област Етос:

- Формирање радних група за примену искуства са семинара реализованих у организацији Установе (Грађење на снагама детета, Критичко мишљење на раном узрасту, Уметничка дела у дечијем свету ...)
- Размена и анализа сопствене праксе у односу на искуства стечена на семинару
- Размена и анализа примера на нивоу радне групе Установе
- Започет процес вођења професионалних портфолиа
- Израда смерница за вођење професионалних портфолиа
- Састанци са руководиоцима јаслица и вртића у циљу увођења у процес вођења професионалних портфолиа и планирања професионалног развоја
- Израда интерног система бодовања различитих облика стручног усавршавања на нивоу Установе
- Започето ажурирање правила понашања запослених и родитеља у Установи

Област Подршка деци и породици:

- Анкетирање родитеља током Конкурса за пријем деце у циљу сагледавања потреба породица за различитим програмима и облицима рада

РАДНЕ ГРУПЕ И ТИМОВИ НА НИВОУ УСТАНОВЕ

На нивоу Установе формирано је више тимова и радних група које функционишу на принципима тимског рада и баве се различитом проблематиком везаном за унапређивање васпитно-образовног рада и развоја Установе. Продукти рада радних група презентовани су на стручним активима по утврђеном плану.

Тим за инклузивно образовање

Тим за инклузивно образовање је током године координирао применом и развијањем инклузивног концепта у редовном васпитно-образовном раду. Основни задатак Тима односио се на унапређивање квалитета рада са децом из осетљивих група у редовним васпитним групама.

Реализовани су следећи предвиђени задаци и активности Тима:

- идентификацију деце из осетљивих група и повећање њиховог обухвата - у Установи је до краја радне године укључено 53 - оје деце са сметњама у развоју, распоређених у 19 објеката и 46 васпитних група, што је већи број у односу на претходну радну годину);
- фомирање инклузивних тимова на нивоу објеката за појединачну децу са сметњама у развоју - на нивоу радне јединице формиран је инклузивни тим за свако дете са сметњама у развоју у који су укључени и дефектолози из Установе као и дефектолози ОШ „Сава Јовановић Сирогојно“.
- пружање стручне подршке тимовима на нивоу радних јединица - у оквиру програма стручног усавршавања на нивоу установе реализован је актив *Принцип индивидуализације у раду са децом са сметњама у развоју* и актив *Аудитивна перцепција*.
- осмишљавање начина и учешће у прикупљању података о дечијем развоју и напредовању и његово праћење кроз дечији портфолио и израду педагошког профила;
- учешће у изради, праћење остваривања и евалуација индивидуализованих планова васпитно-образовног рада;
- интегрисање и усаглашавање оквирних и дневних планова са плановима индивидуализације за децу са сметњама у развоју;
- пружање стручне подршке родитељима на терену кроз индивидуалне разговоре;
- сарадња са одговарајућим институцијама у локалној и широј друштвеној заједници;
- Реализација сарадње са ОШ „Сва Јовановић Сирогојно“
- Потписивање Протокола о сарадњи са ОШ „Радивој Поповић“ из Земуна.

Наредни задаци из области инклузије били би:

- *реализација сарадње са ОШ „Радивој Поповић“ из Земуна;*
- *остваривање сарадње са интерресорном комисијом-укључивање члана из наше Установе;*
- *формирање радне групе за унапређивање инклузивне прексе.*

Тим за самовредновање

И ове године Тим за самовредновање и Стручни актив за развојно планирање су чинили исти чланови. Током наредне године планирано је засебно формирање ових тимова, уз координацију и усаглашавање њиховог рада.

У циљу утврђивања оцене остварености квалитета као основе за израду новог Развојног плана установе, активности Актива за развојно планирање проширене су и онима везаним за процес самовредновања, а у складу са Правилником о вредновању квалитета рада образовних установа, и то у оквиру свих седам области квалитета.

Активности су реализоване према динамици утврђеној Годишњим планом самовредновања. Кључне активности које су током године реализоване од стране или у координацији Тима су:

- обрада података добијених анкетирањем васпитача и родитеља (коришћењем СПСС програма),
- обрада података добијених анализом документације,
- анализа добијених података,
- праћење и анализа непосредног рада са децом на нивоу тимова радних јединица,
- анализа свих области рада на основу свих података добијених самовредновањем на нивоу тимова радних јединица,
- доношење оцене самовредновања,
- израда извештаја о самовредновању,
- доношење мера за унапређивање квалитета и начин праћења остварености мера,
- израда смерница за Развојни план Установе за период од 2013/14 – 2018/19.

Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања

Тим на нивоу установе (који чине социјални радник, психолог, педагог, сарадник за превентивну здравствену заштиту, васпитач, медицинска сестра - васпитач), координирао реализацијом Програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања - спровођењем превентивних мера, али и проценом и реаговањем на појаву насиља у Установи у одређеном броју случајева.

У јаслама и вртићима наставили су са радом тимови формирану у претходној радној години. њихово функционисање се током године у највећој мери односило на планирање и реализацију превентивних програма за своје радне јединице у складу са Програмом заштите деце, Годишњим планом рада, Предшколским програмом и другим актима.

Детаљнији извештај о раду Тима дат је у делу Извештаја који се односи на реализацију Програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања.

Тим за пружање професионалне подршке

Тим за професионалну подршку и даље представља изазов и мотив за даље улагање труда у даљу реализацију ове, по нашој процени, добре идеје. Радом тима је било обухваћено 86 учесника у четири групе, са динамиком састајања 2 пута месечно.

Тим за професионалну подршку наставио је разраду основне идеје да се помогне појединцу у превазилажењу тешкоћа на које наилази у свом професионалном раду. Чланове Тима за пружање професионалне подршке су и ове године чинили васпитачи, медицинске сестре и стручни сарадници. Координатор рада тима је психолог. У Установи је приметно интересовање за оваквим начином професионалне подршке.

Тим се бавио откривањем образаца у понашању који чине основу за настајање проблема у раду. Поред упознавања са правилима која важе код оваквих образаца, више је рађено на препознавању истих у одређеним «животним» ситуацијама. Радећи на конкретним искуствима, стварани су услови да се стекне увид у нека неуспешна решења којима се прибегава у одређеним ситуацијама. На тај начин ствара се увид у погрешна уверења која су у основи неких наших поступака, односно наше професионалне неефикасности. Највише су се обрађивале ситуације у којима се показивала склоност ка «спашавању», игрању улоге „жртве“ и „прогањању“, као и „играма снаге“.

Једна од основних идеја за формирање оваквог вида рада је да се појача самопоуздање, а тиме и ефикасност и задовољство у раду.

Целине које се могу издвојити као теме којима се Тим бавио: Спашавање, Заговарање разлика међу половима, Игре снаге, Како реаговати у одређеним ситуацијама и сачувати професионални дигнитет, Асертивна права и Опасности у раду којима се „чини штета“.

Учесницима су дељени штампани материјали везани за теме или области које су разматране. У овом периоду подељена су три материјала различитог садржаја.

Већина учесника је била заинтересована и у великој мери активна. Уздржаност која је била карактеристична за почетак рада Тима је временом нестајала, а учешће чланова је било директније. Тим је током године функционисао у четири групе. Чланови су се придржавали усвојених правила што је резултирало добром атмосфером и веома продуктивним радом. Усвојена су и нека правила која су олакшала рад и допринела озбиљности и професионалном односу у групи (нпр. разлог свог недоласка на претходни састанак члан није обавезан да образлаже).

На крају су учесници добили потврде о броју бодова које су остварили у тиму и који се уважавају у оквиру обавезног стручног усавршавања на нивоу установе (четрдесет четири бода).

Тим за сарадњу са породицом

Тим за сарадњу са породицом окупио је медицинске сестре-васпитаче, васпитаче, сараднике и стручне сараднике у циљу стварања боље комуникације на релацији породица - вртић, као и пружања помоћи васпитачима и сестрама-васпитачима у превазилажењу конфликта и унапређењу сарадње и стварању партнерских односа.

Састанци Тима одржавали су се једном месечно. Активно учешће на састанцима Тима и редовна припремљеност учесника указале су на то да је помоћ васпитном особљу, али и родитељима неопходна да је неминовно направити нове кораке ка унапређењу сарадње. У том циљу, на састанцима Тима одржане су бројне радионице, а током састанака бавили смо се и анализом неколико књига. Међу њима се издвајају „Сарадња са породицом“, Љубице Продановић и „О родитељству без батина“, ауторке Снежане Нешић.

Учесници су током рада добијали и адекватне материјале, који су прилагођени поспешивању сарадње са породицом.

Размена искуства између објеката подстакла је бољу сарадњу између вртића и породице, у смислу богаћења понуда породици и њиховог доприноса унапређења васпитно-образовног рада у Установи.

Очекујемо да ће Тим за сарадњу са породицом наставити са радом и наредне године, укључујући сараднике из других области .

Радна група за индивидуализацију у јаслицама

Радна група за индивидуализацију у јаслицама проистекла је након семинара „Грађење на снагама детета“. На семинару су се препознале потребе медицинских сестара – васпитача и отворила су се бројна питања која су иницирала стварање нове радне групе.

На састанцима радне групе акценат је стављен на критички осврт досадашње васпитно-образовне праксе, принципе индивидуализације, важност структурирања простора, као и на инструменте посматрања, без којих није могуће развијати процес индивидуализације.

Сестре васпитачи - чланови радне групе, сматрају да овакав начин рада разрешава бројне недоумице у раду и јача њихове професионалне компетенције. У наредном периоду

очекује се акценат на документовању, планирању и програмирању, као slabим тачкама рада у јаслицама.

Радна група за примену искуства са семинара Критичко мишљење на раном узрасту

Радна група је и током ове радне године наставила са радом са проширеним бројем учесника: васпитача и стручних сарадника учесника семинара, али и других васпитача који су били заинтересовани за тематику. Даље је разрађивана почетна идеја о ширењу метода и техника кооперативног и интерактивног учења кроз тимско осмишљавање, размену, анализу искустава на стварању услова за развој критичког мишљења код деце.

На тематским састанцима радне групе током ове године реализоване су следеће теме и активности:

- Анализа досадашњих активности радне групе и план рада у наредном периоду (начини примене техника критичког мишљења, теме, ефекти, начини укључивања родитеља ...)
- Презентација примера и анализа примене техника критичког мишљења у различитим областима- размена и анализа искуства – ређе примењиване технике;
- Анализа могућности и презентација примене техника критичког мишљења у оквиру пројекта радних јединица;
- Анализа могућности примене техника критичког мишљења у програмирању на свим нивоима (од оквирног до дневног планирања).

Као продукт рада радне групе васпитачи и стручни сарадници су сачинили *Радни материјал за подстицање критичког мишљења на раном узрасту*, намењен и васпитачима који су прошли семинар и онима који нису.

Активности су реализоване кроз презентацију и заједничку анализу примера примене искустава са семинара у непосредном раду са децом, и то превасходно из вртића: Зврк, Абафи, Чворак, Искрица, Маца, Чаролија. Искуства и продукти рада радне групе презентовани су и као рад на 19. пролећним сусретима „ВАСПИТАЧИ-ВАСПИТАЧИМА“, у Врњачкој Бањи.

Процена учесника у раду Групе је да је примена искуства са семинара у сопственом раду допринела повећању репертоара конкретних поступака којима васпитач подстиче способност самосталног учења кроз подршку у свакој од фаза, као и развијању принципа кооперативног и интегрисаног учења. У наредном периоду планира се наставак рада радне групе уз проширивање броја учесника и активности на: утврђивање ефеката примене метода и техника критичког мишљења и анализа различитих начина дечијег праћења сопственог учења и сазнавања.

У наредном периоду наредни задаци радне групе односиће се на:

- *Перспективу детета у развијању програма и пројеката на нивоу васпитних група и вртића (различити начини дечијег праћења сопственог учења и сазнавања);*
- *Примену техника критичког мишљења у откривању средине за учење и извора сазнавања у локалној заједници.*

Радна група за примену искуства са семинара Уметничка дела у дечјем свету

Радна група је окупила васпитаче и стручне сараднике учеснике семинара, али и друге васпитаче који су били заинтересовани за тематику. Циљ рада радне групе је био размена искуства у примени семинара као основа за јачање способности рефлексивне васпитне праксе

и проналажења аутентичних модела приближавања културног контекста садржајима рада у вртићу. Посебан задатак је био у праћењу ефеката васпитног рада на дете у ситуацији заједничког откривања уметничких дела и повезивање и богаћење искуства детета.

На тематским састанцима радне групе реализоване су следеће активности:

- Анализа постојеће васпитне праксе у посредовању уметности деци кроз размену искуства;
- Анализа и размена искуства у примени радионица са семинара и евалуација у односу на реализоване активности;
- Анализа и размена искуства у коришћењу ресурса у окружењу;
- Анализа досадашње примене искуства са семинара на основу обрађених анкета, доношење закључака и дефинисање задатака за наредни период.

Активности су реализоване кроз презентацију и заједничку анализу примера примене искустава са семинара у непосредном раду са децом, и то превасходно из вртића: Чаролија, Златни бор, Чворак, Мала Сирена, Искрица, Абафи, Бубамара, Петар Пан, Пепељуга.

Процена учесника у раду Групе је да је примена искуства са семинара у сопственом раду допринела повећању репертоара конкретних поступака којима васпитач подстиче способност доживљавања и осетљивости за лепо у уметничким делима, као и развијању односа према производима културе у вредносном смислу кроз промену ставова и понашања. У наредном периоду планира се наставак рада радне групе уз проширивање броја учесника. Наставиће се активности усмерене на: повећање осетљивости деце за уметничка дела,

- повезивање искуства и сопственог доживљаја детета са уметничким делом,
- развој креативности код деце кроз сопствену интерпретацију уметничког дела, коришћењем различитих изражајних средстава.

Такође, ће се анализирати различити примери повезивања тема са тематиком уметничких дела, као и интегрисање радионица из програма у различите садржаје рада у васпитним групама.

Наредни задаци радне групе односе се на:

- *Даљи рад на коришћењу ресурса у окружењу као средине за учење;*
- *Повезивање тема које се развијају у васпитним групама и тематике уметничких дела (уметничка дела у функцији реализације теме и уметничка дела као повод за одређену тему);*
- *Интегрисање радионица са децом у програм који се развија у васпитној групи (повезивање са другим областима и центрима).*

Радна група за примену искуства са семинара Растимо уз плес

Радна група чинило је 35 васпитача који су били заинтересовани за реализацију пројекта на нивоу Установе „Растимо уз плес“ а који су прошли семинар. Осим координатора на нивоу Установе, изабрани су и помоћни координатори на терену који су пратили реализацију програма.

Реализовани су огледни часови плеса по радним јединицама а родитељи субили активни учесници у презентацијама плеса. Након одржаних огледних часова, родитељи су се опредељивали за понуђен програм плеса и то да дете похађа часове плеса два пута недељно по 30 минута током боравка у вртићу. Деца старијих и предшколских група радили су други ниво, а деца које се тек укључују кренула су од првог нивоа – млађе и средње групе

На тргу су наступале само предшколске групе вртића, а за децу, која су похађала часове плеса а нису предшколци, завршни час организован је у двориштима вртића. Програм је похађало 1560 деце из 21 објекта.

Састанци су одржавани једном месечно у вртићу „Милица“ у трајању од 60 минута, где су васпитачи усвајали нове кореографије које ће пренети деци, и обнављали старе, као и подсећање како би требало да изгледа један час плеса: вежбе загревања, ритмичку игру „лети, лети, ластва“, игру опуштања, и на крају кореографије. Одржано је девет састанака тима у току школске године.

Посебно су организовани састанци са помоћним координаторима са којима се радило на усавршавању кореографија које су биле презентоване на Међународним сусретима „Растимо уз плес“.

Реализација семинара и учешће на стручним скуповима, семинарима, предавањима ван установе

У организацији Установе реализован је семинар за медицинске сестре - васпитаче :

- *Грађење на снагама детета* - аутора Јованке Богданов и Љиљане Маролт.

У организацији Креативног центра реализована су два семинара за васпитаче и стручне сараднике:

- *Ефикасно дисциплиновање, приступи и технике* - аутора Невене Ловринчевић;
- *Личност васпитача и наставника као чинилац у васпитно-образовном процесу*- аутора Невене Ловринчевић.

Одређен број медицинских сестара и васпитача из Установе се лично ангажовао у похађању семинара ван Установе, и то у већем броју него претходне године, кроз учешће у различитим облицима стручног усавршавања у организацији струковних удружења или у складу са личним афинитетима, и то:

- *Комуникација без насиља – добра размена,*
- *Корак пре првог корака,*
- *Експерименталне ликовне технике,*
- *Да у вртићу свако учи радосно и лако,*
- *Да темпераменте свако бољ упозна лако,*
- *Игралица причалица,*
- *Говорне радионице.*
- *Ка објективности посматрања,*
- *Спортско змај,*
- *Компетенције васпитача за развој еколошке свести и рационално коришћење енергетских потенцијала,*
- *Тимски рад у процесу планирања,*
- *Моћ маште – моћ покрета,*
- *Примена техника за развој критичког мишљења (2. модул),*
- *Мултимедијална музичка радионица,*
- *Добра сарадња са родитељима: добро деци, добро њима, добро нама,*
- *Консултативна и едукативна подршка у превенцији развојних поремећаја ...*

Као посебан облик стручног усавршавања реализована је *обука за руководиоце* чији је аутор и реализатор директор Установе Јасмина Боуали Станојковић.

На стручним скуповима ван Установе презентовани су стручни радови, програми и пројекти које су реализовали стручни сарадници, васпитачи и медицинске сестре, и то:

На VII СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА СТРУЧНИХ САРАДНИКА И САРАДНИКА ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА СРБИЈЕ - Златибор 2013.

- *Јачање професионалних компетенција васпитача за унапређење процеса праћења дечијег развоја и напредовања* – аутори стручни тим ПУ (презентатори: Зорица Радуловић, Гордана Ђорђевић и Јелена Крсмановић - стручни сарадници-педагози).

На XVII ЈЕСЕЊИМ СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА у Новом Саду, у новембру 2013. године, презентовани су радови:

- *Могући начини подстицања говорно језичког развоја у јаслицама* – тим сестара васпитача јаслица Милицаса стручним сарадницима: педагогом и логопедом (презентатори: Радица Радовановић, Ангелина Ђорић, Зана Каличанец, медицинске сестре-васпитачи);
- *Програмирање у јаслицама* - презентација искуства радне групе за програмирање у јаслицама (презентатори: Татјана Ристивојевић, стручни сарадник-педагог и Ивана Вучић, Мирјана Миловуковић, Сања Њамцуловић, медицинске сестре-васпитачи).

НУЧНИ СКУП – ЈАНУАРСКИ СУСРЕТИ ПЕДАГОГА „ИДЕНТИТЕТ ПРОФЕСИЈЕ ПЕДАГОГ У САВРЕМЕНОМ ОБРАЗОВАЊУ“ у организацији Филозофског факултета и Педагошког друштва Србије, јануар 2014:

- *Путовање до партнерства* – аутор: Татјана Ристивојевић и тим васпитача вртића Петар Пан;
- *Тимски рад - императив у процесу програмирања* – аутор: Татјана Ристивојевић и тим васпитача вртића Петар Пан.

IX СИМПОЗИЈУМ „ВАСПИТАЧ У 21.ВЕКУ“ - Соко бања у марту, 2014:

- *Методологија сарадње две установе* – аутори: Јасмина Боуали Станојковић, директор Татјана Ристивојевић, педагог и Јелена Бобић, дефектолог;
- *Унапређивање квалитета рада васпитача – иновације, препоруке, стандарди* – аутори: Зорица Радуловић, Гордана Ђорђевић и Јелена Крсмановић, педагози.

НА XIX СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА „ВАСПИТАЧИ -ВАСПИТАЧИМА„у Врњачкој бањи у априлу 2014. презентовани су радови:

- *Стимулација говорно језичког развоја предшколске деце у мешовитим групама* - тим васпитача вртића Вила Звончица, педагог и логопед (презентатори: Мирјана Вујчић, васпитач и Зорица Радуловић, стручни сарадник педагог);
- *Подстицање критичког мишљења код деце*-радна група за примену семинара Развој критичког мишљења на раном узрасту (презентатори: Рељић Бранислава, Данка Вукашиновић, васпитачи и стручни сарадници Јелена Крсмановић и Гордана Ђорђевић);
- *Развијање предшколског програма на основу особености детета и малих група деце*, аутора Мирјане Марковић, у сарадњи са стручним сарадником Татјаном Ристивојевић, руководиоцем пројекта (презентатори: Татјана Ристивојевић, Бранка Клепић и Ана Поп).

На ХИИСТРАЖИВАЧКИМ ДАНИМА ВАСПИТАЧА БЕОГРАДА:

У пленарном делу презентовани су стручни радови:

- *Методичка решења у васпитно образовном раду* – излагач: Гордана Ђорђевић, стручни сарадник;
- *Активности у предшколској установи у функцији развоја дечјих компетенција* – излагач: Јелена Крсмановић, стручни сарадник.

У групама су презентовани следећи радови:

- *Била једном једна планина* – тим васпитачавртића Чворак и стручни сарадник-педагог;
- *Утицај нове литературе на квалитет рада у вртићу* - тим васпитача вртића Петар Пан и стручни сарадник-педагог.

На XVII СТРУЧНИМ СУСРЕТИМА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА у Врњачкој бањи, у мају 2014. године, презентован је рад:

- *Развој моторике и кретања на узрасту од 18 до 24 месеца кроз сарадњу са породицом* - тим медицинских сестара јасала Милица и стручни сарадник-педагог за физичко.

Селекцију у одабиру радова за XVI СТРУЧНЕ СУСРЕТЕ, су прошли и следећи радови који ће бити презентован у новембру, у Кладову:

- *Игре на отвореном* – тим медицинских сестара јаслица Први корак и стручн сарадник-педагог;
- *Игра за мене* - тим медицинских сестара јаслица Петар Пан и стручни сарадник – педагог и дефектолог;
- *Веслам, скачем, трчим, летим* - тим медицинских сестара јаслица Земунски бисер и стручни сарадник.

На ДАНИМА ВАСПИТАЧА БЕОГРАДА - Конкурсу за најбоље дидактичко средство васпитачи из наше Установе остварили су запажене резултате:

- Прва награда за дидактичко средство: игра „Моја Србија“, аутори: Бранка Клепић, Мирјана Утвић и Мирјана Петровић, васпитачи, вртић Петар Пан;
- Награда за збирку текстова аутора Александре Ђорђевић, васпитач, вртић Петар Пан.

ИЗБОР ЗА НАЈБОЉЕ ДИДАКТИЧКО СРЕДСТВО У УСТАНОВИ:

И ове године реализован је конкурс за избор за најбоље дидактичко средство, у две категорије: за медицинске сестре васпитаче и васпитаче. Комисију су чинили сарадници предшколске установе „Савски венац“ – Гордана Младеновић - председник комисије, стручни сарадник педагог, Добрила Марковић васпитач, и Вера Мутић медицинска сестра-васпитач ПУ „Дечји дани“. Пријављено је укупно 32 дидактичка средства, од тога 17 медицинских сестара –васпитача, а 15 васпитача.

Додељене су награде за следећа дидактичка средства:

У категорији јаслица:

- прва: дидактичко средство „ Животињско царство“ - тимски рад јаслица Рода,
- друга: „Маштоград“, аутора Данијеле Јанковић и Тање Кнежевић, јаслице Земунски бисер;
- трећа: „Паметни прстићи“, аутора Станиславе Тошић, јаслице Рода.

У категорији вртића:

- прва: „Лутке“, аутора Драгане Милосављевић, вртић Чаролија;
- друга: „Моја Србија“, аутора Мирјане Утвић, Мирјане Петровић, Бранке Клепић, вртић Петар Пан;
- трећа: „Словарица“, аутора Маје Врачаревић, Валентине Чатлајић и Драгане Ваљаревић, вртић Пачија школа.

Важна је чињеница да су у великом броју учествовали приправници и запослени на одређено време, што указује на велику креативност и ентузијазам младих. Узимајући у обзир да следеће године установа обележава 70 година, очекујемо да ће избор и квалитет урађених дидактичких средстава дати адекватан одговор јубилеју.

Извештај о раду педагога

Основно полазиште у раду педагога, у радној 2013/14. години чинили су развијање тимског рада и професионализма код свих учесника у васпитно-образовном процесу.

Највећи део посла педагога у овој години односио се на:

- самовредновање у свим подручјима рада Установе у складу са Правилником о вредновању квалитета рада образовних установа, уз ангажовање свих чланова Тима за развојно планирање и укључивањем родитеља у процес самовредновања;
- израду Развојног плана Установе за период од 2013/14 - 2018/19. изради реализација Акционог плана за 2013/14. годину;
- реализацију Програма стручног усавршавања, кроз: координирање тимовима и радним групама на нивоу установе и на нивоу појединачних објеката; припрему и реализацију стручних актива, едукацију приправника и ментора за Програм увођења приправника у посао, координацију менторства и учешће у раду комисија за проверу савладаности Програма увођења приправника у посао;
- примену Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручног сарадника;
- учешће у планирању, реализацији и развијању програма и пројеката (тематских и истраживачких) на нивоу тимова васпитача и медицинских сестара-васпитача.
- учешћу у раду инклузивних тимова, примени инклузивног концепта у васпитно-образовном раду, и развијању инклузивних програма;
- праћењу реализације Припремног предшколског програма;
- сарадњу са стручним тимом на праћењу реализације Програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања;
- саветодавни рад у Саветовалишту за родитеље.

Педагози су се активно укључивали у рад и све облике стручног усавршавања које организују одговарајуће институције. Тако је запажено и учешће педагога на:

- VII стручним сусретима стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије са радом *Јачање професионалних компетенција васпитача за унапређење процеса праћења дечијег развоја и напредовања*
- Научном скупу на тему „Идентитет професије педагог у савременом образовању“, у организацији Филозофског факултета у Београду са радовима: *Путовање до партнерства и Тимски рад - императив у процесу програмирања;*
- IX симпозијуму „Васпитач у 21. веку“ са радовима: *Методологија сарадње две установе и*
Унапређивање квалитета рада васпитача – иновације, препоруке, стандарди;
- XII истраживачким данима васпитача Београда са радовима у пленарном делу: *Методичка решења у васпитно образовном раду и Активности у предшколској установи у функцији развоја дечјих компетенција.*

Такође, педагог из Установе је био укључен и у организационе и програмске одборе стручних сусрета стручних сарадника Србије и Београда.

Остварена је и добра сарадња са локалном заједницом, медијима, као и стручним службама других предшколских установа, школа и других институција. Пружање стручне помоћи деци, медицинским сестрама, васпитачима, родитељима било је континуирано

током читаве године. Пружана је стручна помоћ медицинским сестрама при адаптацији деце на јасле, као и при реализацији родитељских састанака, у сарадњи са сарадником за превентивно-здравствену заштиту.

У оквиру реализације акредитованих програма на нивоу Установе, као и на нивоу вртића и група, приступило се реализацији одређених садржаја путем заједничких активности родитеља и деце, играоница за родитеље и децу и праћењу активности у васпитним групама од стране родитеља. На почетку и крајем године традиционално су одржани родитељски састанци на тему «Припрема деце за полазак у школу» према договору са васпитачима припремних група, а у сарадњи са стручним службама школе. Значајан је и рад на изради инструмената за посматрање и праћење дечијег развоја и напредовања и смерница за примену података у функцији програмирања.

Педагози су током године били носиоци реализације Програма стручног усавршавања у Установи. Пратили су и пружали стручну помоћ медицинским сестрама и васпитачима, али и сестрама на превентиви у примени акредитованих програма и програмских садржаја актива. Значајан је рад и на развијању и презентовању истраживачких радова и пројекта на нивоу Установе и тимова радних јединица на стручним скуповима ван Установе, и то: *Могући начини подстицања говорно језичког развоја у јаслицама, Програмирање у јаслицама, Стимулација говорно језичког развоја предшколске деце у мешовитим групама, Подстицање критичког мишљења код деце, Развијање предшколског програма на основу особености детета и малих група деце, Била једном једна планина, Утицај нове литературе на квалитет рада у вртићу, Игре на отвореном, Игра за мене, Веслам, скачем, трчим, летим и други.*

Извештај о раду психолога

Психолог је током ове радне године континуирано пратио процес адаптације новоуписане деце у јаслицама и вртићу. У циљу пружања адекватне помоћи породици и васпитном особљу, поред учешћа на првим родитељским састанцима, организована су отворена врата у појединим радним јединицама јасала и вртића. Поред планираних сусрета са родитељима, психолог се одазивао на позив васпитача и заинтересованих родитеља. Разговор је најчешће вођен на тему поремећаја навика (спавање, исхрана, хигијена) и појаве непожељних понашања код детета.

Током радне године психолог је учествовао у припреми и реализацији неколико актива, раду Тима за пружање професионалне подршке, Тима за инклузивно образовање, Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, Тима за сарадњу са породицом и Тима за самовредновање.

Пружање стручне подршке васпитно-образовном раду медицинских сестара-васпитача и васпитача било је континуирано током радне године. Посебна пажња током ове радне године је посвећена унапређивању сарадње са породицом.

Поред тога, психолог је учествовао у реализацији Програма увођења приправника у посао и раду комисија за проверу оспособљености за рад медицинских сестара – васпитача и васпитача приправника.

Посебна пажња је поклоњена укључивању деце са сметњама у развоју. Психолог је заједно са осталим члановима Тима за инклузивно образовање обавио прве разговоре са родитељима новопримљене деце са сметњама у развоју, а добра сарадња са родитељима настављена је и у наредном периоду. Током радне године, деца са сметњама у развоју која се налазе у редовним групама била су праћена од стране психолога. Настављен је рад на пружању стручне помоћи васпитачима и медицинским сестрама – васпитачима за рад са децом са сметњама у развоју кроз учешће у раду инклузивних тимова на нивоу објекта, односно детета.

Извештај о раду музичког педагога

Током године реализовани су планирани стручни активности, и то:

Актив јаслених група:

- *Поврће у песми* - у сарадњи са тимом сестара из јаслица Веверица (ауторски сонгови: педагог за музичко; аутор текста: Гордана Којић, васпитач);

Актив вртићких група:

- Актив припремних предшколских и старијих група, у сарадњи са васпитачем Ацом Стефановским, на тему *Музички тобоган са проширеним садржајима*;
- Актив припремних предшколских, у сарадњи са тимом вртића Врапче, на тему *Распевана геометрија* (ауторски сонгови: педагог за музичко; аутор текста: Гордана Којић, васпитач).

Настављена је и сарадња са музичком школом “Коста Манојловић” у Земуну, присуством и учешћем деце из оближњих вртића (Алиса, Вила Звончица, Абафи, Цврчак, Пчелица Маја, Флора, Златни бор, Чаролија и Врапче). Јавни концерти музичара вршњака одржавају се 1-2 пута у месецу.

У данима Дечје недеље у координацији педагога за музичко васпитање остварена је сарадња са болницом у Земуну (одељење педијарије) са вртићем Цврчак, сарадња са Геријатријским центром Бежанијска коса, као и традиционални концерт поводом манифестације “Ускршње јаје” у Земунској општини, такође у сарадњи са децом и васпитачима из вртића Веверица.

Извештај о раду педагога за физичко васпитање

План педагога за физичко васпитање остварен је кроз припрему и реализацију стручних активности. Заказани активности на нивоу Установе, са практичним приказом, реализовани су у сали вртића Чаролија, и то:

- *Мини спринт и препоне – скок у даљ* - реализацији и практичном приказу предходила је припрема за беби маратон и крос РТС-а. На активу са наведеном темом, мини спринт, препоне и скок удаљ су приказани и реализовани уз објашњење онаведеним атлетским дисциплинама и правилима о свакој дисциплини понаособно. Подељена је литература са наведеном темом;
- *Спортске игре* - посебна врста покретних игара које представљају деци прилагођену врсту спортова којима се баве одрасли: мини одбојка, мини кошарка, бадминтон, стони тенис, тенис. Рад на усвајању и развијању одређених способности наведених спортова, припомажу у одређивању којим спортом ће се дете бавити у каснијим узрастима. Усвајање основних елемената спортских игара су основа за развијање одређених способности.
- *Спортска гимнастика и партерна гимнастика на предшколском узрасту* - направљен је правилан избор вежби, добро дозиран, спроведене у одговарајућем обиму са опремом која одговара вежбању. Дато је објашњење шта је партерна гимнастика са адекватном поделом и практичним приказом. Уз адекватну литературу која је сачињена у виду скрипте употпунили смо знање васпитачима који ће све то применити у својим групама. Демонстрирани су основни елементи партера: свећа, мост мала вага, велика вага, звезда и став на шакама. Применљивост ових елемената је огроман те су

васпитачи ставили у годишњи план и реализовали. Најважнија ствар у дозирању игара и вежби деце предшколског узраста је: да то мора бити час разоноде.

- *Такмичарске игре – Игре без граница* - припремљене игре и остали садржаји су реализовани у сали вртића Чаролија. Планиране игре развијају код деце: спретност, окретност, брзина решавања задатака, такмичарски дух и остале биомоторичке способности: брзина, издржљивост, прецизност што је био циљ.

Подељена је литература са свим упутствима и објашњењима игара која ће помоћи васпитачу у раду.

У области сарадње са породицом се интензивно радило на непосредном укључивању родитеља у васпитно – образовни процес. Одржане су играонице за родитеље и то у сали вртића Милица са различитом тематиком и то у вртићу: Милица, Пачија школа, Мала сирена, Чаролија. Утоку године је већи акценат дат јасленом узрасту те су организоване играонице у јаслама Милица, Мали Принц, Чаролија са темом: *Подстицајне игре и вежбе на јасленом узрасту*, што подразумева усавршавање и развијање fine и ситне моторике. Садржаји игара и вежби су били распоређени по станицама те су родитељи са децом реализовали постављене задатке станицу по станицу. Свака станица је ангажовала различиту групу мишића са циљем да развијемо и усавршимо одређене моторичке способности.

Извештај о раду логопеда

Током ове радне године због породилског одсуства, део послова логопеда преузео је дефектолог на терену, и они су се односили на:

- идентификацију деце са сметњама у развоју редовним васпитним групама;
- пружање помоћи васпитачима у циљу њиховог лакшег рада са децом са сметњама;
- инструктивни рад са васпитачима и медицинским сестрама у циљу унапређења говорно-језичких способности деце (развијање фонолошког слуха, богаћење речника, развој логомоторичких и графомоторичких способности деце као и припрема адекватних материјала и упућивање на релевантну литературу);
- реализацију стручних актива, и то: *Принцип индивидуализације у раду са децом са сметњама у развоју* и *Аудитивна перцепција*.
- координацију и праћење укључивања децеса сметњама у васпитне групе у оквиру Тима за инклузију;
- остваривање сарадња са родитељима деце са тешкоћама у психофизичком и говорно-језичком развоју која су укључена у редовне васпитне групе.

У претходном периоду логопед је учествовао у осмишљавању и развијању пројеката *Могући начини подстицања говорно-језичког развоја у јаслицама* са медицинским сестрама-васпитачима јаслица „Милица“ и педагогом, који је током ове радне године презентовао на Стручним сусретима медицинских сестара предшколских установа Србије у Новом Саду. Са васпитачима вртића Вила Звончица и педагогом реализован је пројекат *Њено величанство реч*, који је током ове године презентовао на Стручним сусретима „Васпитачи васпитачима“ у Врњачкој бањи.

Извештај о раду социјалног радника

Учешће у заједничким активностима Тима стручних сарадника и сарадника, на нивоу установе:

- Учешће у реализацији Годишњег плана рада установе, посебно на реализацији сарадње са родитељима и локалном заједницом;
- Координација и руковођење Тимом за заштиту деце од насиља; примена и развијање Програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања у годишњим плановима вртића;
- Информисање родитеља о правима породице и деце у складу са позитивним прописима, упућивање на остваривање права;
- Праћење потреба корисника за смештајем и облицима боравка;
- Учешће у раду Централне комисије за пријем деце; Током реализације активности за упис деце примењен је Правилник о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце.
- Учешће у раду Тима за инклузију: упис деце, укључивање и праћење;

Активности на умрежавању са релевантним институцијама

- Сарадња са установама које су ослонац у реализацији бриге о деци;
- Центар за социјални рад, повезивање ради: ублажавања последица занемаривања и злостављања; сарадња и службена кореспонденција везана за процедуру поверавања деце код престанка заједнице родитеља; предлози Центра за приоритетан упис у установу. Током године Центру за социјални рад упућено је десет службених дописа, на основу њихових замолница везаних за њихове кориснике неког од облика социјалне заштите;
- Диспансер за ментално здравље, школе и установе социјалне заштите.

Активности на нивоу васпитних група:

- Стручна помоћ васпитачима у раду са децом и родитељима из непотпуних и дисфункционалних породица;
- Праћење похађања припремног предшколског програма деце из друштвено осетљивих група;
- Стручна помоћ родитељима и васпитачима у раду са децом из осетљивих група у инклузивном моделу.

Индивидуални рад:

- у оквиру Саветовалишта за родитеље, према исказаним потребама родитеља и на предлог васпитача;
- рад са појединим корисницима ради компензације различитих облика ускраћености и социјалне искључености.

IX РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Програм превентивне здравствене заштите је реализован у јаслама и вртићима кроз низ здравствено васпитних мера и активности са децом и родитељима усмерених ка очувању и унапређењу здравља, формирању здравих навика, као и стварању оптималних услова за боравак деце и колективу.

У реализацији мера и активности, поред медицинских сестара на превентиви у вртићу и медицинских сестара у јаслама, сарадника за унапређивање превентивне здравствене заштите, били су укључени и остали запослени, родитељи, а по потреби и сарадници из других институција.

Медицинске сестре, у односу на посао који обављају, су свакодневно у јасленим и вртићким групама, вршиле јутарњу и продужену тријажу деце, послове неге и исхране и пратиле или учествовале у спровођењу распореда дневних активности, правилног смењивања игре, физичких и осталих активности, одмора (спавања). Такође су активно учествовале у обављању превентивних прегледа у тиму са стоматологом, физијатром и осталим сарадницима из дома здравља.

Сарадња са родитељима се остваривала кроз индивидуалне разговоре, родитељске састанке, радионице, играонице као и прослеђивањем различитих писаних информација из области здравља.

Медицинске сестаре на пословима превентивне здравствене заштите су организоване у односу потребе и радно време вртића.

Током протекле године настављен је тренд повећања смештајних капацитета и њихово усклађивање са реалним потребама, што је створило услове за упис већег броја деце у односу на 2012. годину. Просечна дневна присутност деце у вртићима и јаслама је била 3137 деце а искоришћеност капацитета је 75 %, што је 10 % више у односу на 2012. годину.

Сарадња са домом здравља спроводила се по потреби, телефонским путем са начелницом педијатриске службе. У случајевима појаве одређених симптома обољевања деце у вртићу, (уз Интерни упут), деца су упућивана у дом здравља.

Превентивне прегледе деце у вртићу, педијатри не обављају.

Систематски прегледи пред одлазак на зимовање и летовање, обављани су у дому здравља, уз попуњен здравствени лист у вртићу и претходни договор са педијатром. У овом периоду обављено је 510 прегледа у оквиру припрема за зимовање и 145 прегледа у оквиру припрема за летовање.

Стоматолошка служба дома здравља, обавила је 1624 превентивна прегледа, 601 флуоризација и 42 заливања фисура, а овим активностима стоматолога била су обухваћена деца свих узраста, с тим што те активности нису биле спроведене у свим вртићима. Приликом прегледа регистровано је 264 каријеса. На санацију деца углавном одлазе са родитељима, укупно је урађено 113 интервенција. Стоматолози су одржали и неколико родитељских састанака на теме: „Правилно прање зуба“, „Климави зубићи“, „Здрави зуби – леп осмех“ ...

Физијатри су обавили укупно 1052 прегледа и том приликом је регистровано код 136 - деце проблеми коштаног система. Прегледом су обухваћена деца узраста од 3-5 година, као и деца предшколског узраста, којима су подељене потврде за упис у школу.

Физиотерапеути су вежбама обухватили 1775 - деце, боравећи 5-10 дана у вртићу.

Офталмолози су обавили 29 прегледа, а прегледом нису обухваћена деца предшколског узраста јер ће се ти прегледи урадити пред полазак у школу.

Лабораториским испитивањем по индикацијама урађено је: крвна слика -12; столица на паразите -3; брисеви из ждрела и носа – 24; копрокултура – 9; остале анализе – 1.

У претходном периоду највећи број деце је одсуствовао из колектива из здравствених разлога, због болести и најчешће су била регистрована акутна обољења горњих и доњих дисајних путева, а од дечијих инфективних обољења - овчије богиње.

У установи се спроводе мере заштите од повређивња, обезбеђењем дворишта,електричних инсталација,опреме у дечијим собама,уређењу степеница и др. као и стварање оптималних услова за боравак деце (општа и лична хигијена,осветљеност,проветреност,температура и влажност ваздуха).

Приручне апотеке добро су опремљене средствима и санитарским материјалом за пружање прве помоћи и редовно се допуњују.

Санитарне прегледе запослени обављају на шест месеци и обухваћени су поред медицинских сестара, кухињског особља, спремачица, техничка служба и васпитачи.

Превентивне дезинсекције и дератизације обављају се на шест месеци, по потреби и чешће а завршне дезинфекције по потреби и позиву.

Већи део дечијих и кухињских простора су климатизовани и редовно се одржавају филтери.

Води се здравствена документација (здравствени картон,дневник рада,листе морбидитета,књига повреда,графикони телесне висине и тежине,евиденција запажања медицинске сестре) у складу са Програмом превентивне здравствене заштите.

У склопу спровођења добре хигијенске и добре произвођачке праксе уведене су дневне,недељне,месечне и годишње листе контроле квалитета рада у дистрибутивним и производним кухињама.

У случају разбољевања деце од заразне болести предузимане су потребне против-епидемијске мере и обавештавани су: Градски завод за јавно здравље,Републичка санитарна инспекција и Секретаријат за образовање и дечју заштиту.

Стручно усавршавање запослених спроводи се континуирано према годишњем Програму рада Установе као и учешћем на акредитованим садржајима-стручним састанцима,семинарима и курсевима .

У организацији Савеза удружења медицинских сестара предшколских установа Србије реализовани су XVII стручни сусрети, из области превентивне здравствене заштите на којима је презентовано пет радова из Установе - искуства из праксе:

- *Кап воде –кап живота;*
- *Имам право да имам срце здраво;*
- *Грађа човечјег тела виђена дечијим очима;*
- *Покретом до здравља;*
- *Кавасаки синдром;*

Обелени су сви значајни датуми из области здравља(Светски дан здраве хране;Светски дан срца;Светски дан превенције злостављања деце; Светски дан деце са посебним потребама,Национални дан без дувана;Светски дан воде;Месец борбе против рака;Светски дан здравља;Светски дан планете земље;Светски дан заштите животне средине).

Програм васпитања за здравље деце у предшколској установи „Здрав вртић“, је дугорочног карактера и представља основу за непосредни здравствено васпитни рад са децом узраста од 3 до 7 година. Поред медицинских сестара, васпитача,осталих запослених и родитељи су пружали подршку васпитању за здравље деце кроз сопствено понашање које одговара позитивном моделу и кроз сарадњу са запосленима у установи.У оквиру реализације садржаја „Здрав вртић“, одржане су активности на тему:

- **Здравље као појам**(Шта је здравље и како га сачувати;Здравка и радозналка; Камен мудрости);
- **Лична и општа хигијена** (Лична хигијена и њен значај;Хигијена је пола здравља;Чистоћа је пола здравља;Чувари чистих руку;Важност правилног прања руку;Мемоари г-ђе Смрић);
- **Хигијена и нега уста и зуба** (Климави зубићи;Здрави зуби –леп осмех,Ослободимо се страха од зубара;Сачувајмо зубе редовном хигијеном;Непријатељи у устима;Здрави зуби здраво дете;Правилно прање зуба;Успавани зубићи);

- **Рађање, правилан раст и развој** (Колико и како смо порасли;Растимо уз плес-колико смо порасли);
- **Грађа човековог тела и његове функције тела** (Упознајмо своје тело;грађу и функцију органа; То сам ја);
- **Физичко вежбање** (Растимо здраво и срећно;Вежбам,растем, развијам се; Значај јутарњег вежбања;Вежбамо,вежбамо;Полигон здравља;Правилан ход- правилно држање;Вежбама до здравља;Моја кондиција и ја);
- **Исхрана и њен значај за правилан раст и развој** (Од сазнања до знања;Пирамида исхране-игра семафора,Улога воде за живи свет;Храном до здравља;Кап воде кап живота;Значај воде за живот људи;Свежи плодови у служби здравља;Значај меда у исхрани;Правимо здрав слаткиш;Насмејано воће и поврће; Игром до здраве хране;Лековито биље);
- **Болести се могу пренети али и спречити** (Вашљивост код деце;Бубице у коси;Болести које преносе комарци и крпељи);
- **Опасност од повређивања** (Чувајмо се повређивања;Незгоде се дешавају;Како и где се можемо повредити);
- **Здрава животна средина** (Здрава животна околина; Чувајући природу чувамо и здравље;Уређивање дворишта);
- **Понашање које штети здрављу** (Штетне материје; Које су штетне материје за живот људи);
- **Опште лепо понашање, дружење, толеранција** (Лепо понашање;Помози свом другу).

Из Годишњег плана рада реализовани су Активи са темама:

- *Епилепсије и фебрилне конвулзије и њихово хитно збрињавање;*
- *Месечни план рада медицинске сестре на ПЗЗ;*
- *Упуство за спровођење и документовање добре произвођачке и добре хигијенске праксе;*
- *Повређивање деце-промене здравственог стања –шта урадити;*
- *Вашљивост деце – шта треба знати-шта треба урадити;*
- *Шуга као последица лошег стандарда или лоших хигијенских навика;*
- *Кап воде – кап живота;*
- *Од сазнања до знања о правилној исхрани.*

X РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ИСХРАНЕ

Правилна исхрана добро избалансирана са адекватним уносом градивних и заштитних материја обезбеђује правилан раст и развој деце. Како би се превентивно реаговало на: гојазност, дијабетес мелитус, разне врсте анемија као и све остале болести које се могу јавити као пропратна појава, а које су везане за неодговарајућу исхрану током раста и развоја деце. Током 2013/14 године спроведене су активности према предвиђеном плану у циљу унапређења здравља деце. Правилан раст и развој детета тесно је повезан са исхраном, тако да је планирање исхране реализовано кроз креирање адекватних јеловника прилагођених узрасним потребама деце. Свакодневно се радило на реализацији унапређења и исхране. Кроз континуиран директан контакт са децом приликом конзумирања оброка радило се на подстицању правилних навика у погледу конзумирања и сервирања оброка.

Сарадња са породицом је током године постигнута Током године постигнута је сарадња родитеља и деце у решавању проблема највише везаних за нутритивне алергије. Сарадња је успостављена и са родитељима чија деца имају специјалне потребе у циљу

кориговања навика у исхрани ради побољшања њиховог здравственог стања. Родитељима је обезбеђен и у писаној форми материјал на тему :

- Шта смо научили о правилној исхрани
- Значај витамина Ц у зимским месецима
- Намирнице са највећим садржајем минерала и витамина

Обележен је светски дан правилне исхране на тему "Стазом здравља до витамина" која је презентована у вртићу "Пчелица Маја".

Организовани су активни за серверке и куварице као и активни за сестре на превентиви са актуелним темама:

- Биолошка физичка и хемиска контаминација намирница,
- Појачане хигијенско санитарне мере у ванредним условима,
- Појачане хигијенско санитарне мере и контрола безбедности намирница у летњим месецима.

Оброци се припремају у две централне кухиње (Земунски бисер и Чаролија) и у две производне кухиње (Рода и Милица). Оброци су прилагођени датим условима где се стриктно води рачуна о безбедности припрема obroка, с обзиром да се припрема врши у централним кухињама које нису капацитетом предвиђене за тако повећани број obroка.

Такође, због разуђености терена транспорт хране се врши са четири транспортна возила (из сваке централне кухиње по два возила). Распоред припреме obroка по радним јединицама је следећи:

централна кухиња "Чаролија"	централна кухиња "Земунски бисер"	централна кухиња"Земунски бисер"
Чаролија	Зврк	Алиса
Петар Пан	Камичак	Вила Звончица
Чворак	Мали Принц	Цврчак
Маца	Пепељуга	Први корак
Бубамара	Колибри	Врапче
Бубица	Мрвица	Абафи
Веверица	Искрица	Абафи
Пачија школа	Флора	Палчић
Мала сирена	Земунски бисер	Златни бор
		Пчелица Маја

Знања о хигијени и безбедности хране су проширена, а праћењем трендова болести узрокованих храном се потврдило да примена принципа Добре произвођачке праксе (ДПП) и Добре хигијенске праксе (ДХП) може значајно да смањи број потенцијалних опасности. Због тога је у протеклој години посебан значај стављен на виши стандард хигијенско-санитарних услова с обзиром потребе припреме obroка са већим капацитетом у кухињама које нису у потпуности наменске (посебно се водило рачуна о прању и дезинфекцији термоса, радних површина, опреме, расхладних уређаја алата и кухињског посуђа). Писмено су дата упутства о правилним начинима за: за прање руку, о општој хигијени, о правилном начину одржавања магацина и робе, припреми и прању термичког блока, пекаре, делу за обраду поврћа, делу за прање термоса, прављењу дезинфекција, начину прања возила, остављању и чувању узорака хране; мерама безбедности за летњи период; свакодневном одржавању хигијене са начином и упутством коришћења средстава за дезинфекцију; прописаној радној одећи и обући и њиховом коришћењу. Такође су уведене и чек листе (евиденција о: прању расхладних уређаја, и температурном режиму истих, општој хигијени, за магацин евиденција издате робе по радним јединицама (воће које се дели по дневном стању присутности од истог дана, као и

за централне кухиње које воде евиденцију о расподели припремљене хране за сваку радну јединицу посебно по количини издате робе), магацинска листа, листа јеловника, план чишћења, помије, као и контролне временске листе за дистрибуцију хране о времену доласка транспортног возила, а све у циљу контроле временског размака obroка и времена дистрибуција.

Редовно је праћен пријем животних намирница у магацину од стране одговорног радника магационера, дијететичара – нутриционисте и санитарних техничара. Целокупан рад у кухињама је у континуитету надгледан и од стране Министарства здраља – санитарне инспекције.

Током године периодично су постојали и одређени проблеми везани за снабдевање намирницама (није било рибљих прерађевина од јануара 2014. године у асортиману, због проблема у спровођењу тендера), али се и поред постојећег стања инстистирало на квалитету намирница које се користе у исхрани деце.

Редовно је обилажен терен и праћена дистрибуција хране, као и нормативи приликом сервирања хране у објектима (хигијенско-санитарни аспект) и прихватање obroка (количина отпада тј. помија) и сервирање obroка.

Током ове године редовно су узимани узорци испред деце и вршене хемијско – броматолошке анализе квалитета термички обрађене хране и микробиолошка исправност хране у сарадњи са ГЗЗЈЗ - Београд. Укупно је из Установе узето 72 узорака целодневних obroка и 28 узорака брисева на микробиолошку исправност намирница и 121 узорака радних површина, опреме и прибора. 82 узорака су брисеви са руку и носа кухињског особља из централних, производних и дистрибутивних кухиња. Од стране ГЗЗЈЗ извршена је контрола и магацинских листа реализованих јеловника. Резултати испитивања су задовољавали у погледу енергетске вредности obroка узраста деце од 1-6 година, као и у процентуалном односу макронутријената: беланчевина, масти и угљених хидрата и макронутријената (витамини и минерали). Оптимално су били заступљени калцијум, и витамини А, Б1, Б2, и Ц, а гвожђе и ниацин је по извештају из ГЗЗЈЗ био у дефициту у свим предшколским установама, па и у нашој. То је последица недостатка рибљих прерађевина у колективној исхрани деце предшколског узраста.

Стручно усавршавање у протеклој години обележено је активностима сарадника за исхрану у организацији, праћењу и реализацију стручних скупова из области исхране. Сарадници за исхрану су учествовали у раду следећих стручних скупова:

- **Исхрана и здравље деце** – Удружење дијететичара- нутрициониста предшколских установа Београд
- **Рекреација и здравље**- Удружење Фестивал здравља Београд
- **Макробоитичка исхрана**- Висока здравствена школа струковних студија у Београду

XI РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ

Кроз социјалну функцију Установе реализовани су следећи задаци:

- збрињавање деце свих узраста кроз целодневни облик рада;
- социјализација деце и уједначавање услова за њихов развој;
- помоћ породици у реализацији економске, заштитне и репродуктивне функције;
- одговарајућа заштита деце изложене различитим ризицима у друштвеном и породичном окружењу;
- збрињавање деце из осетљивих група у у редовне и развојну групи;
- примена критеријума за пријем деце и давање приоритета деци из осетљивих група и деци запослених родитеља;
- регресирање боравка и одмора и рекреације.

КОРИСНИЦИ БЕЗ УЧЕШЋА У ЦЕНИ УСЛУГА

Датум	Примаоц и МОП-а	Деца расељених	Деца избеглих	Деца инвалида	Тројке и дупли близанци	Деца без род.стар.	Деца са смет.	Укупно
30.6.14	47	-	-	9	-	1	28	85

УЧЕШЋЕ КОРИСНИКА У ОДНОСУ НА ЕКОНОМСКУ ЦЕНУ 30.06.2012.

22.30%	31.30%	40,80%	51.80%	60.30%	72.80%	Укупно
759	302	189	234	690	1775	3949

Ниво регресираности корисника је висок и потпун јер су родитељи редовно информисани о правима у складу са законима и правилницима.

XII ОДРЖАВАЊЕ ОБЈЕКТА И ОПРЕМЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.09.2013. ДО 31.08.2014.

Преглед обављених послова на побољшању услова за боравак деце и рад запослених:

Инвестиционо одржавање

Од средстава Оснивача:

- за капитално одржавање зграда и објеката уложено је 3.354.000,00 динара;

Од средстава Установе:

- за капитално одржавање зграда и објеката – 467.000,00 динара.

Текуће одржавање

Од средстава Установе:

- за текуће одржавање зграда и објеката уложено је 4.281.000,00 дин;
- за текуће поправке и одржавање опреме уложено је 2.935.000,00 дин;
- за текуће одржавање објеката које је реализовала техничка служба Установе уложено је материјала у вредности од 706.000,00 дин.

Извештај о стању противпожарне заштите

Извршене су следеће мере:

- Спровођење превентивних мера и послова заштите од пожара у 29 објката;
- Установа је добила сагласност на програм основне обуке запослених из области ЗОП од 2.10.2013.;
- Основна обука и провера знања свих запослених радника у периоду од 29.10.2013. до 23.12.2013.
- Провера исправности мобилне опреме за гашење почетних пожара и мерење проточног капацитета воде у хидрантској мрежи од стране агенције за пружање услуга ПЗЗ „Никомплам“ од 06.11.2013. до 24.11.2013.
- Механичко-хемијско чишћење и прање елемената вентилационог система за масне паре у кухињама које их поседују у периоду од 16. – 19.12.2013. од стране акционарског друштва „Димничар“;
- Механичко чишћење котлова и димњака од стране акционарског друштва „Димничар“ у периоду од 22. -28.11.2013.;
- Окретање врата на излазу из објекта у смеру евакуације у објекту „Веверица“;
- Функционално испитивање и провера паничне расвете у периоду од 10.2. – 3.3. 2014. од стране електричара;
- Постављен План евакуације на видљивим местима у простору дечијег вртића;
- Редовна провера инсталације ручне дојаве пожара, преглед инсталације стабилног система за ручну и аутоматску дојаву пожара од 22.08.2013.;
- Извршено испитивање нововпостављене електричне инсталациј у објекту „Флора“ од стране овлашћене организације „Нова искра инжињеринг“ од 27.12.2013.;
- Преглед, контрола и испитивање громобранске инсталације од стране овлашћене организације „Нова искра инжињеринг“ од 31.12.2013.;
- Постављене заштитне кугле на светиљкама са ужареним влакном где су недостајале, као и штедљиве сијалице где нису могле да се поставе одговарајуће кугле;
- Редован годишњи преглед котлова и котловских инсталација на лож уље 19.11.2013.
- Постављен сандук са песком и лопата у свим котларницама;
- Демонтирана димна цев из просторије котларнице у објекту Пчелица Маја;
- Набављен нови апарат за гашење пожара S6;
- Постављен кабал са штипаљком на стубићу за уземљење аутоцистерне приликом истакања горива у објекту „Палчић“.

XIII ФИНАНСИРАЊЕ

Приходи установе у периоду 01.09.2013. – 31.8.2014.

Из средстава буџета Града	656.240.000,00
Приходи из буџета Републике	31.715.000,00
Приходи од осн.орг.соц.осигурања	25.622.000,00
Приход из сопствених средстава(приходи и примања)	249.483.000,00
Приходи из донација	-
Укупни приходи и примања:	963.060.000,00

Расходи установе у периоду 01.09.2013. – 31.08.2014.

Конто и вр.расхода	Град	Република	Осн.орг.соц. осигурања	Установа	Донације	Укупно
41000 расходи за запос.	443.811.000,00	31.506.000,00	23.489.000,00	168.049.000,00	-	666.855.000,00
42000 расх. за робе и услуге	209.845.000,00	310.000,00	-	42.371.000,00	-	252.526.000,00
47000 расх.из буџ,за децу и породицу	-	-	-	-	-	-
48000 ост. расходи	-	-	-	396.000,00	-	396.000,00
44000 трошкови задуживања				29.000,00	-	29.000,00
салмонела	-	-	-	385.000,00	-	385.000,00
УКУПНО:	653.656.000,00	31.816.000,00	23.489.000,00	211.230.000,00	-	920.191.000,00

Издаци установе у периоду 01.09.2013. – 31.08.2014.

Конто и вр.расхода	Град	Република	Осн.орг.соц. осигурања	Установа	Донације	Укупно
511000 зграде и гр.обј.	3.354.000,00	-	-	832.000,00	-	4.186.000,00
512.000 машине и опрема	-	-	-	4.677.000,00	-	4.677.000,00
515000 немат. имовина	-	-	-	195.000,00	-	195.000,00
УКУПНО:	3.354.000,00	-	-	5.704.000,00	-	9.058.000,00

XIV ЗНАЧАЈНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ СУ РЕАЛИЗОВАНЕ

Поред планираних активности из Годишњег плана за 2013/14. реализоване су и следеће, по нашој процени, значајне активности:

- Учешће Установе са презентацијама стручних радова сестара, васпитача и стручних сарадника на стручним скуповима ван Установе: VII *Стручни сусрети стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије на Златибору*; XVII јесењистручнисусрети медицинских сестарапредшколских установа Србије у Новом Саду; Нучни скуп – јануарски сусрети педагога „Идентитет професије педагог у савременом образовању“ у организацији Филозофског факултета и Педагошког друштва Србије; IX симпозијум „Васпитач у 21. веку“ у Соко бањи; XIX СТРУЧНИ СУСРЕТИ „ВАСПИТАЧИ-ВАСПИТАЧИМА“ у Врњачкој бањи; XII страживачки дани васпитача Београда; VII стручни сусрети медицинских сестарапредшколских установа Србије у Врњачкој бањи.
- Учешће Установе на манифестацији ДАНИ ВАСПИТАЧА БЕОГРАДА - Прва награда за дидактичко средство: игра „Моја Србија“, аутори: Бранка Клепић, Мирјана Утвић и Мирјана Петровић, васпитачи, вртић Петар Пан; награда за збирку текстова аутора Александре Ђорђевић, васпитач, вртић Петар Пан.
- У оквиру Дана установе реализован је КОНКУРС ЗА НАЈБОЉЕ ДИДАКТИЧКО СРЕДСТВО са пријављена 32 средства. У категорији медицинских сестара васпитача прва награда је додељена за дидактичко средство *Животињско царство* (тим јаслица Рода), друга за дидактичко средство *Машиоград* (аутора Данијеле Јанковић и Тање Кнежевић, јаслице Земунски бисер), а трећа награда за дидактичко средство *Паметни прстићи* (аутора Станиславе Тошић јаслица Рода). У категорији васпитача прва награда додељена је за средство *Лутке* (аутора Драгане Милосављевић вртића Чаролија); друга награда додељена је за средство *Моја Србија* (аутора Мирјане Утвић, Мирјане Петровић, Бранке Клепић, вртић Петар Пан) и трећа за средство *Словарица* (аутора Маје Врачаревић, Валентине Чатлајић и Драгане Ваљаревић, вртић Пачија школа).
- Традиционално учешће Установе на конкурс у Ускршње јаје у организацији „Пријатеља деце Земуна“;
- Награда *Најлепше двориште*: на територији Земуна – прва награда јаслице Први корак, друга награда вртић Пчелица Маја;
- Учешће на конкурс у организацији ПТТ Србије – „Писмо за Деда Мраза“;
- Учешће на конкурс у организацији МУП-а Србије – „Кад порастем бићу“
- Посета дечијем одељењу Замунске болнице са пригодним поклонима и програмом;
- Учешће на Дечјем маратону и кросу РТС-а;
- *Хуманитарне акције*: помоћ деци у заводу „Звечанска“, Сигурној кући, деци на болничком лечењу, Дечјем селу у Сремској Каменици, помоћ деци из подручја угроженим поплавама, донације за Црвени крст; посете Геронтолошком центру Бежанијска коса и др.

XV НАРЕДНИ ЗАДАЦИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Наредни задаци на унапређењу васпитно-образовног рада са децом свих узраста биће орјентисани на:

- Унапређење процеса индивидуализације кроз: даљи рад на коришћењу података добијених праћењем и посматрањем дечијег развоја и напредовања у функцији развијања програма и укључивање деце и родитеља у све фазе (посматрање, планирање, делање, евалуацију и документовање);
- Унапређење средине за учење која омогућава рад у малим групама и индивидуално и обухвата све просторе у вртићуи расположиве у локалној заједници, као и развијање заједничких програма са институцијама у окружењу;
- Развијање тимског рада у процесу планирања кроз осмишљавање, реализацију и евалуацију ефеката пројеката (тематских и истраживачких) на нивоу тимова радних јединица;
- Реализација програма стручног усавршавања у складу са потребама стручног кадра и васпитне праксе и обезбеђивање обухвата свих запослених различитим облицима стручног усавршавања (у складу са интерном бодовном листом);
- Формирање и рад већег броја радних група којима се подстиче рефлексивност васпитача у односу на одређене сегменте сопствене праксе и искуства стечена на различитим облицима стручног усавршавања, и на основу тога и њено унапређивање;
- Реализацију самовредновања у областима: подршка деци и породици, етос и организација и руковођење, анализа резултата и утврђивање мера за унапређење квалитета;
- Праћење реализације и евалуацију:
 - Припремног предшколског програма,
 - Програма увођења приправника у посао,
 - Програма заштите деце од насиља занемаривања и злостављања;
- Даљем раду на унапређивању примене инклузивног концепта у редовном васпитно-образовном раду кроз: израду и реализацију педагошких профила и индивидуализованих планова рада и укључење родитеља и педагошких асистената у инклузивне тимове, као и других установа и организација.

ДИРЕКТОР
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Јасмина Боуали Станојковић

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Слободан Поповић